

Tweede bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Algemeen	5
Inleiding.....	5
Leeswijzer.....	6
Financieel perspectief	6
1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid.....	18
1.3 Veiligheid.....	18
2. Openbare ruimte	22
2.1 Verkeer en vervoer	22
2.2 Openbaar groen	23
3. Economie, Recreatie en Toerisme	26
3.1 Economie.....	26
3.2 Recreatie en toerisme	26
4. Onderwijs.....	28
4.1. Onderwijsbeleid	28
5. Sport en Cultuur.....	30
5.1 Sport.....	30
5.2 Cultuur	32
6. Sociaal domein.....	34
6.1 Leefbaarheid	34
6.2 Inkomensvoorziening	38
6.4 Jeugd	40
7. Milieu	45

7.3 Milieubeheer	45
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	52
8.1 Ruimtelijke ordening	52
8.2 Bouwen en wonen	53
10. Overhead	57
10.1 Overhead.....	57

Algemeen

Inleiding

Inleiding

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage 2024 aan. Met de tweede bestuursrapportage 2024 wordt de raad tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering op de doelstellingen, met als doel eventuele bijsturing mogelijk te maken.

In deze bestuursrapportage wordt u ook geïnformeerd over de voortgang van de financiële ontwikkelingen met betrekking tot het jaar 2024.

Saldo

De financiële effecten van deze tweede bestuursrapportage 2024 bedragen € 968.000 positief voor 2024. Daarmee komt het te verwachten resultaat voor 2024 op € 3,9 miljoen positief.

Het saldo van deze bestuursrapportage wordt voornamelijk veroorzaakt door enkele grote posten:

1. Jeugdzorg € 2,1 miljoen nadelig
2. Personeelslasten € 1 miljoen nadelig
3. (Netto) effect algemene uitkering (meicirculaire) € 4 miljoen

Mutaties tweede bestuursrapportage 2024 met effect

In de opgenomen financiële tabellen is een kolom voor effect mutaties tweede bestuursrapportage 2024 opgenomen. In deze kolom worden de mutaties weergegeven die effect hebben op het begrotingssaldo. Indien de mutaties > € 100.000 zijn worden ze toegelicht onder de tabel. Deze toelichting kan bestaan uit 2 onderdelen:

- Toelichting mutaties met effect > € 100.000
- Toelichting budgettair neutrale wijzigingen > € 100.000

Toelichting mutaties met effect > € 100.000

Onder dit kopje worden alleen mutaties vermeld die effect hebben op het saldo (van dit programma).

Toelichting budgettair neutrale wijzigingen > € 100.000

Indien zowel de baten als de lasten binnen het beleidsveld stijgen of dalen worden ze onder dit kopje opgenomen. Per saldo verloopt dit budgettair neutraal en heeft het geen effect op het saldo.

Mutaties zonder effect

In de financiële tabellen worden mutaties zonder effect weergegeven. Hieronder vallen mutaties op de begroting die geen effect hebben op het begrotingssaldo. Dit zijn meestal herschikkingen van budgetten die over programma's gaan, zonder wijziging van bestedingsdoelen. Een specificatie hiervan is opgenomen bij het financieel perspectief.

Leeswijzer

Leeswijzer

Financiële tabellen

In de tabellen worden afgeronde bedragen gepresenteerd. Hierdoor kan het gepresenteerde saldo afwijken van de opgetelde (afgeronde) bedragen. Daarnaast mag u een negatief bedrag interpreteren als een last of verslechtering van het begrotingssaldo. Bedragen die positief zijn kunt u interpreteren als een baat of verbetering van het programmasaldo.

Financieel perspectief

Saldo na de tweede bestuursrapportage 2024

In onderstaande tabel wordt het verloop van het begrotingssaldo weergegeven.

Bedragen x €1.000

Begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Primitieve begroting 2024	3.200	11	-15.725	-18.949
Amendement 6a- uitbreiding krediet strandjes langs de Maas	0	-18	-18	-18
Vastgestelde primitieve begroting 2024	3.200	-7	-15.743	-18.967
Tussentijdse raadsbesluiten	-439	-385	-848	2.329
Begrotingssaldo voor eerste bestuursrapportage 2024	2.761	-392	-16.591	-16.638
Effect eerste bestuursrapportage 2024	151	-2.752	-1.709	-1.241
Begrotingssaldo na eerste bestuursrapportage 2024	2.912	-3.144	-18.300	-17.879
Tussentijdse raadsbesluiten	-17			
Effect begroting 2025-2028 (nog niet vastgesteld)		3.236	1.405	-2.293
Begrotingssaldo voor tweede bestuursrapportage 2024	2.895	92	-16.895	-20.172
Effect tweede bestuursrapportage 2024	968	-1.798	-1.798	-1.829
Begrotingssaldo na tweede bestuursrapportage 2024	3.863	-1.706	-18.693	-22.001

Mutaties tweede bestuursrapportage 2024

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Mutaties tweede bestuursrapportage 2024 met effect	Mutaties tweede bestuursrapportage 2024 zonder effect	Effect tweede bestuursrapportage 2024
1. BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID	354	60	414
2. OPENBARE RUIMTE	-689	123	-566
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	386	42	428
4. ONDERWIJS	145	13	158
5. SPORT EN CULTUUR	28	-22	6
6. SOCIAAL DOMEIN	-2.332	740	-1.592
7. MILIEU	-510	308	-203
8. VHROSV	-476	429	-47
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	5.058	756	5.814
10. OVERHEAD	-996	-2.448	-3.444
Begroot resultaat	968	0	968

Toelichting mutaties met effect > € 100.000

Programma 1 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Leges burgerzaken

€ 250.000 voordelig (structureel)

Vanaf 2024 worden extra legesopbrengsten ontvangen door hogere aantallen aanvragen voor reisdocumenten. Dan is het namelijk tien jaar geleden dat de eerste paspoorten met een geldigheidsduur van tien jaar zijn uitgegeven. Het aantal aanvragen neemt hierdoor aanzienlijk toe. In de extra opbrengsten ad € 650.000 zit ook een gedeelte aan Rijksleges die wij moeten afdragen aan het Rijk. Per saldo resteert een voordeel van € 250.000.

Programma 2. Openbare ruimte

Energielasten

€ 210.000 nadelig (eenmalig)

De eindafrekening 2023 openbare verlichting ontvangen met een te betalen bedrag.

Waterschapslasten wegen

€ 130.000 nadelig (eenmalig)

Er heeft een verhoging en herschikking plaats gevonden van de waterschapsbelasting (zie ook Programma 3 en programma 9).

Maaien buitengebied

€ 300.000 nadelig (eenmalig)

De aanbesteding voor het bermen- en slootonderhoud heeft plaatsgevonden en vallen hoger uit dan begroot.

Programma 3. Economie, Recreatie en Toerisme

Waterschapsbelasting land en tuinbouwgronden

€ 170.000 voordelig (eenmalig)

Er heeft een verhoging en herschikking plaats gevonden van de waterschapsbelasting (zie ook programma 2 en programma 9).

Storting in reserve gebouwenbeheer

€ 110.000 voordelig (eenmalig)

Reserve gebouwenbeheer is opgeheven bij de jaarrekening 2023 en de storting in deze reserve dient daarom te vervallen.

Aanwending van reserve gebouwenbeheer

€ 170.000 nadelig (eenmalig)

Reserve gebouwenbeheer is opgeheven bij de jaarrekening 2023 en de aanwending dient daarom te vervallen.

Pacht

€ 300.000 voordelig (structureel)

Op basis van o.a. het pachtnormenbesluit vallen de pachtopbrengsten hoger uit.

Programma 6. Sociaal domein

Subsidies buurt- en clubhuizen

€ 140.000 nadelig (structureel)

Zoals bij de jaarrekening 2023 is aangegeven is de indexering en kosten BTW van de beheervergoeding uit de contracten voor MFC Oelbroeck Sint Anthonis en Catharinahof Grave niet goed opgenomen in de begroting. Met deze bijstelling worden deze posten conform lopend contract opgenomen.

Overige opbrengsten buurt- en clubhuizen

€ 180.000 voordelig (eenmalig)

U bent als raad, in 2024-RIB-180, geïnformeerd over de energielasten van MFC Oelbroeck. In de verwerking is het zo dat de kosten conform overeenkomst worden doorbelast, en dat de beheerstichting per beschikking krijgt uitgekeerd.

Huren buurt- en clubhuizen

€ 80.000 voordelig (structureel)

Zoals bij de jaarrekening 2023 reeds opgemerkt is de huuropbrengst van MFC Oelbroeck en Catharinahof respectievelijk € 50.000 en € 20.000 te laag geraamd. Ook hier speelt net als bij de lastenzijde, de indexering van 6,6%. De overige € 5.000 betreffen kleinere afwijkingen.

BUIG Loonkostensubsidies

€ 450.000 nadelig (structureel)

In 2024 is de gemeente er wederom in geslaagd om meer banen met loonkostensubsidie (LKS) te realiseren dan in 2023. Hierdoor stijgen de kosten voor loonkostensubsidie.

Energietoeslag 2023

€ 420.000 voordelig (eenmalig)

Er is door inwoners minder energietoeslag aangevraagd dan verwacht. Deze lasten worden gedekt uit de algemene reserve via 9.3 overige baten en lasten. Op dit programma zal de beschikking over de algemene reserve lager zijn. Het is dus een voordeel op dit programma en een nadeel op programma 9.

Gemeentelijk armoedebeleid

€ 160.000 nadelig (structureel)

De lasten voor gemeentelijk armoedebeleid stijgen voornamelijk door stijging van inrichtingskosten en door stijging van lasten reductieregeling. De inrichtingskosten stijgen doordat de taakstelling statushouders steeds verder toeneemt. Wij moeten meer statushouders huisvesten, waardoor de inrichtingskosten stijgen. In het beleidsplan 'Op weg naar bestaanszekerheid' is opgenomen dat we actief inzetten op een beter bereik van de doelgroep. Deze inzet heeft succes; meer mensen maken gebruik van de reductieregeling, waardoor de lasten hiervan stijgen. In de septembercirculaire 2023 hebben we incidenteel extra middelen ontvangen voor bijzondere bijstand en vroegsignalering. Deze middelen worden ingezet om dit jaar de stijgende lasten te dekken. Via programma 9 worden ze nu toegevoegd aan dit beleidsveld. De bijstelling voor de jaren 2025 en verder leveren een nadeel op.

Begeleide participatie

€ 1.500.000 nadelig (eenmalig)

In de meicirculaire 2024 is aangegeven dat de integratie-uitkering WSW met € 1.495.000 stijgt. De integratie-uitkering WSW wordt één op één doorbetaald aan IBN. Tegenover deze raming staat een inkomst in Programma 9, Algemene Dekkingsmiddelen.

Arbeidsparticipatie

€ 300.000 voordelig (eenmalig)

We hebben veel gebruik kunnen maken van de re-integratie dienstverlening 2024 van IBN waarbij we vooraf een vaste vergoeding hadden afgesproken ongeacht hoeveel mensen we daarvoor aanmelden". Hierdoor zijn de kosten voor anderen partijen lager gebleven dan vooraf ingeschat.

Beschut werk

€ 150.000 nadelig (structureel)

De rijksbijdrage beschut werk is structureel verhoogd bij de meicirculaire 2024, oa door loon- en prijsbijstellingen 2024, maar ook door oplossingen voor financiële knelpunten bij sociale werkplaatsen.

Jeugdzorg

€ 2.100.000 nadelig (structureel)

De kosten jeugdzorg stijgen door een toename van de indicaties op de ambulante hulp, verblijf, GGZ-zorg en jeugdreclassering. Daarnaast zien we een stijging op de landelijke transitie-arrangementen (LTA) door duurdere indicaties.

Regeling specifieke uitkering niet beoogde jeugdzorgkosten

€ 600.000 voordelig (eenmalig)

Voor de Regeling specifieke uitkering niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf in gemeente ontvangen wij in 2024 eenmalig een uitkering over de jaren 2022 en 2023. Dit levert een incidenteel voordeel op en wordt via 9.3 overige baten en lasten in de algemene reserve gestort. Het is dus een voordeel op dit programma en een nadeel op programma 9.

Huishoudelijke verzorging

€ 230.000 voordelig (eenmalig)

De volumestijging is minder hoog dan verwacht. Er zijn minder indicaties afgegeven.

Programma 7 Milieu

Regionale Energiestrategie

€ 410.000 nadelig (eenmalig)

De gemeente is penvoerder van de Regionale Energiestrategie. Een samenwerkingsverband waar Regio Noord-Oost Brabant samenwerkt aan energiedoelstellingen. Hiervoor ontvangen we middelen vanuit de algemene uitkering. De raming lasten wordt hiermee verhoogd. De baten worden opgenomen in Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Implementatie omgevingswet

€ 430.000 nadelig (eenmalig)

De omgevingswet is ingegaan op 1-1-2024. Via de algemene uitkering ontvangt de gemeente in 2024 van het Rijk compensatie voor implementatiekosten. Tegenover deze raming staat een inkomst in Programma 9. Deze raming verloopt budgettair neutraal.

Isolatieprogramma

€ 80.000 voordelig (eenmalig)

De raming "terugdringen energieverbruik" kan worden verlaagd. De uitgaven voor dit onderwerp, kunnen volledig uit de ontvangen subsidies Nationaal Isolatieprogramma worden betaald.

Hoofdstuk 9. Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Uitkering

€ 5.630.000 voordelig (eenmalig)

De mei-circulaire 2024 gaf een hogere opbrengst van de algemene uitkering 2024 voor een bedrag van van € 5.238.000. Via een RIB bent u hierover nader geïnformeerd. Daarnaast hebben over oude jaren nog diverse verrekeningen plaatsgevonden die leiden tot een hogere uitkering van € 392.000.

Stelposten en taakstellingen

€ 580.000 voordelig (eenmalig)

Op deze post (programma 9) worden in eerste instantie, als gevolg van de circulaire van het Rijk met betrekking tot de algemene uitkering, de taakmutaties geraamd. Dit zijn gelden die we ontvangen voor bepaalde taken. Gedurende het jaar worden deze taakmutaties functioneel geraamd op het programma waar ze thuis horen. Dit betreft dus puur een administratieve wijziging namelijk een overboeking van programma 9 naar andere programma's en betreffen dus mutaties zonder effect in 2024. Daarnaast blijkt gedurende het jaar dat de middelen die we hebben gekregen voor sommige taakmutaties niet nodig zijn. Deze middelen vallen dan vrij ten gunste van het begrotingsresultaat.

Waterschapsbelasting gemeentelijke gronden

€ 170.000 nadelig (eenmalig)

Er heeft een verhoging en herschikking plaats gevonden van de waterschapsbelasting (zie ook programma 2 en 3).

Storting Algemene reserve

€ 600.000 nadelig (eenmalig)

Voor de regeling specifieke uitkering niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf in gemeente is incidenteel een bedrag ontvangen (zie beleidsveld 6.4). Conform bestaand beleid worden incidentele baten gestort in de algemene reserve. Dit is een nadeel op dit programma en een voordeel op programma 6.

Lagere onttrekking algemene reserve

€ 480.000 nadelig (eenmalig)

In onze begroting houden we rekening met inkomsten uit de algemene reserve. Deze zijn nodig om de incidentele baten en lasten te dekken. Nu blijkt dat we minder baten en lasten moeten dekken, omdat deze naar beneden zijn bijgesteld. Dit betekent dat we dus minder uit de algemene reserve halen, wat dus leidt tot minder inkomsten.

Programma 10. Overhead

Personeel

€ 1.000.000 nadelig (eenmalig)

De strategische personeelsplanning (SPP) is financieel vertaald in deze tweede bestuursrapportage 2024. Dit leidt tot een verhoging van de personeelslasten. De effecten van 2025 en verder zijn in de begroting 2025 verwerkt.

Toelichting budgettaire neutrale wijziging > € 100.000

Programma 2. Openbare ruimte

Verkoop grond

In het kader van de realisatie van een natuurvriendelijke oever en het integraal uitvoeringsprogramma Maasheggen is verkoop voor grondruil noodzakelijk. Deze incidentele opbrengsten van € 710.000 worden gestort in de algemene reserve.

Programma 4. Onderwijs

Onderwijsachterstandenbeleid

Het begrote bedrag voor onderwijsachterstandenbeleid is met € 130.000 naar beneden bijgesteld op basis van verwachte kosten.

Programma 6. Sociaal domein

Tegemoetkoming MFC Oelbroeck energie

Zoals aan uw raad in 2024-RIB-180 vermeld is aan MFC Oelbroeck een tegemoetkoming energielasten toegekend van € 530.000. In de verwerking is het zo dat de kosten conform overeenkomst worden doorbelast, en dat de beheerstichting per beschikking krijgt uitgekeerd.

Tegemoetkoming Wapen van Wanroij

De beheerstichting Wapen van Wanroij is in 2023 nog gebonden aan een lopend energiecontract tegen hoge prijzen. Hierdoor is de stichting geconfronteerd met cashflow problematiek. De stichting heeft gedurende 2023 een ander contract kunnen afsluiten waardoor deze problemen niet structureel optreden. Aan de stichting wordt een tegemoetkoming energiekosten à € 33.300 verstrekt. Deze tegemoetkoming wordt gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve energiearmoede.

Inburgering

Het begrote bedrag voor inburgering is met € 270.000 naar beneden bijgesteld op basis van verwachte kosten.

Kansrijk Opgroeien

De aframing ad € 730.000 binnen Kansrijk Opgroeien vindt plaats omdat diverse projecten/pilots een langere opstartduur nodig hebben gehad. Middelen die dit jaar niet worden uitgegeven, worden ook minder onttrokken uit de bestemmingsreserve Kansrijk Opgroeien en in de hierop volgende jaren besteed aan de reeds opgestarte projecten.

Maatschappelijke diensttijd

Vanuit het rijk ontvangen wij een subsidie van € 130.000 voor maatschappelijke diensttijd. In 2024 wordt deze subsidie aan dit doel besteed.

Extra bijdrage GGD

De algemene reserve van de GGD wordt aangevuld met een eenmalige bijdrage en er wordt een eenmalige bijdrage verstrekt voor het programma Financieel Fit en Gezond om de GGD inhoudelijk en financieel toekomstbestendig te maken. Deze incidentele lasten ad € 340.000 worden gedekt uit de algemene reserve.

Programma 7 Milieu

Energielasten

De energielasten voor de rioolgemalen zijn € 300.000 hoger dan in het water- en rioleringsprogramma was voorzien. Dekking vindt plaats vanuit de voorziening riolering.

Inspecties en reiniging

In 2024 vindt er een inhaalslag plaats op de inspecties en reiniging voor € 200.000. Dekking vindt plaats vanuit de voorziening riolering.

Subsidie Schone lucht akkoord (SLA)

Vanuit de regeling Schone Lucht is een subsidie ontvangen van € 110.000. Tegenover deze ontvangen subsidie staat ook een uitgave.

Subsidie CDOKE

Vanuit de CDOKE subsidieregeling (Tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid) is de subsidie voor 2024 ontvangen van € 1.660.000. Tegenover deze ontvangen subsidie staat ook een uitgave.

Subsidie algemene raming

In de meerjarenraming worden de ramingen voor subsidies globaal geraamd. Nu de CDOKE gelden en subsidie Nationaal Isolatie Plan zijn ontvangen, kan deze algemene raming met € 2.730.000 worden verlaagd.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Bijdragen ruimtelijke kwaliteit

Met ontwikkelaars worden in Anterieure Overeenkomsten over herstel van landschappelijke waarden. Ontwikkelaars dragen hierin bij of herstellen zelf. De bijdragen van € 300.000 in 2024 worden gestort in de Voorziening ruimtelijke kwaliteit en door de gemeente besteed aan herstel ruimtelijke kwaliteit.

Subsidies

Voor de RREW (terug te betalen resterende subsidie) van € 220.000 is een raming opgenomen. Dit is budgettair neutraal.

Subsidies versnelling woningbouw

In 2024 is een subsidie van € 175.000 ontvangen voor versnelling van woningbouwprojecten van de Provincie Noord Brabant.

Investerings per programma

Programma 2. Openbare ruimte

Openbaar toilet centrum Cuijk

€ 57.000

Een functioneel en ingepast toiletvoorziening vereist een budget van € 157.000. Over de hogere kosten is uw raad middels een RIB geïnformeerd. Eerder is door uw raad € 100.000 beschikbaar gesteld. De extra lasten kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve afschrijvingslasten (door besparingen op overige projecten wonen en leefbaarheid).

Programma 4. Onderwijs

Kindcentrum Jenaplan

€ 475.000

Bij de jaarrekening 2023 is uw raad op de hoogte gebracht van het stilleggen van de uitbreidingswerkzaamheden bij het Jenaplan Kindcentrum Boxmeer, in november 2023, omwille van flora- en faunawetgeving. De benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd en er zijn geen aanwijzingen dat er beschermde diersoorten aanwezig zijn. Door de vertraging zijn de kosten opgelopen. Hiertoe wordt in deze bestuursrapportage een aanvullend bedrag opgevoerd ter voltooiing van de geaccordeerde werkzaamheden

Programma 5. Sport en Cultuur

Renovatie Mariamolentehaps

€ 100.000

Er wordt een renovatie uitgevoerd aan de Mariamolentehaps. Hiervoor is een subsidie van € 100.000 ontvangen van het RBL. Hier staan kosten tegenover en verloopt daarmee budgetneutraal.

MFC 't Kruispunt Beugen

€ 50.000

In MFC 't Kruispunt te Beugen wordt de ventilatie op orde gemaakt en een koeling gerealiseerd om te voldoen aan de ventilatie-eisen. Door meerkosten voor de ventilatie en door de koeling stijgen de kosten met € 50.000. De kosten worden gedekt door een bijdrage van € 20.000 door Stichting Dorpscentrum Beugen en door een bijdrage van € 30.000 vanuit het renovatiekrediet gemeentelijke vastgoed 2024. Daarmee verloopt dit budgetneutraal.

Accupakket, verduurzaming Wilg

€ 41.000

Als verwoord in raadsinformatiebrief 2024-RIB-35 is met de beheerstichting van gemeenschapshuis De Wilg een akkoord bereikt over de afbouw van de structurele

exploitatiesubsidie en het toekomstperspectief. Hiertoe is een investering gedaan in een accupakket zodat de energiekosten op redelijk niveau blijven. De kapitaallast van de investering is lager dan de baten vanuit de afbouw van de exploitatiesubsidie. Hierdoor ontstaat per saldo een voordeel. De structurele mutatie wordt verwerkt in de derde bestuursrapportage.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Investeringen n.a.v. vastgestelde Natuurvisie en Uitvoeringsplan Natuurvisie:

- **Geboortebos 2023**

€ 90.000

- **Ecologische Verbindingszones 2024**

€ 462.000

- **Natuurontwikkeling 2024**

€ 540.000

N.a.v het besluit van de Raad, vaststellen Natuurvisie en Uitvoeringsplan worden tevens de kredieten aangepast (90% raming van stelpost naar krediet). Met de kapitaallasten is reeds rekening gehouden in de (meerjaren)begroting.

Overzicht mutaties tweede bestuursrapportage 2024 zonder effect

bedragen x € 1.000

Programma	2024	2025	2026	2027
1. BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID				
Bedragen < 100.000	60			
Totaal 1. BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID	60	0	0	0
2. OPENBARE RUIMTE				
Herverdeling salariskosten/inhuur	275			
Herverdeling buitendienst en wagenpark	-204			
Bedragen < 100.000	52	3	3	3
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	123	3	3	3
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME				
Bedragen < 100.000	42			
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	42	0	0	0
4. ONDERWIJS				
Bedragen < 100.000	13			
Totaal 4. ONDERWIJS	13	0	0	0

5. SPORT EN CULTUUR				
Bedragen < 100.000	-22			
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	-22	0	0	0
6. SOCIAAL DOMEIN				
Herverdeling salariskosten/inhuur	878			
Bedragen < 100.000	-138			
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	740	0	0	0
7. MILIEU				
Herverdeling salariskosten/inhuur	451	20		
Herverdeling buitendienst en wagenpark	-94			
Bedragen < 100.000	-50			
Totaal 7. MILIEU	307	20	0	0
8. VHROSV				
Herverdeling salariskosten/inhuur	446			
Bedragen < 100.000	-17			
Totaal 8. VHROSV	429	0	0	0
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN				
Herverdeling salariskosten/inhuur	233			
Herverdeling buitendienst en wagenpark	337			
Advies toegankelijk naar programma 5 en programma 6	123			
Bedragen < 100.000	63	63	63	63
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	756	63	63	63
10. OVERHEAD				
Herverdeling salariskosten/inhuur	-2.387	-20	0	0
Bedragen < 100.000	-61	-66	-66	-66
Totaal 10. OVERHEAD	-2.448	-86	-66	-66
Eindtotaal	0	0	0	0

1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

1.3 Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Ondersteunende processen en dienstverlening Omgevingswet zijn op orde

Wat gaan we daarvoor doen?

We zorgen ervoor dat de ondersteunende processen tijdig zijn ingeregeld, zoals de administratie, het applicatiebeheer en de frontoffice Vergunning, Toezicht en Handhaving

Om dit te bereiken is samenwerking van belang met andere teams, zoals Ruimtelijk Beleid, Vergunningen, Communicatie, het Klantcontactcentrum, etc.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	We registreren het aantal binnenkomende vragen van inwoners, organisaties en bedrijven. We monitoren wekelijks het aantal vergunningen en meldingen, die in behandeling zijn en/of zijn afgedaan. Tenslotte is ons streven om alle aanvragen en meldingen binnen 24 uur in te boeken in de vak-applicatie.	De doelen, worden conform het werkproces, behaald. Het proces bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> • registreren binnenkomende vragen van inwoners, organisaties en bedrijven. • via ons dashboard monitoren we continu het aantal vergunningen en meldingen, die in behandeling zijn en/of zijn afgedaan. • de aanvragen en meldingen binnen 24 uur inboeken in de vak-applicatie.
Tijd	Geheel 2024, met de nadruk op de eerste helft van het jaar.	Dit proces wordt gedurende het gehele jaar uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Veiligheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanpak van de gemeentelijk grensoverschrijdende overlastgevende criminaliteit

De subsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is ontvangen (€ 150.000). Om het project in zowel 2023 als 2024 te kunnen voortzetten, zijn naast de subsidie deze middelen nodig.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Op dit moment is er nog onduidelijkheid over de nieuwe subsidieregeling. Tot op heden is gewerkt met incidentele gelden. Het ministerie wordt verzocht om deze financiering structureel te maken.	De inzet van de Flying Squad verloopt naar tevredenheid van gemeente en omwonenden. Mede door de formatie van een nieuw kabinet is er echter nog steeds geen duidelijkheid over een eventuele nieuwe subsidieregeling.
Tijd	De subsidie loopt door tot en met juni 2024. Daarnaast zijn extra middelen (€ 100.000) gevraagd en door het Rijk toegezegd, maar helaas nog niet ontvangen. Een subsidie voor de periode na juni 2024 wordt aangevraagd, zodra het Rijk hiervoor de regeling in orde heeft.	Voor de periode juli tot en met december 2024 hebben de drie betrokken gemeenten bij het Rijk aangeklopt voor extra subsidie. Op incidentele basis is voor deze periode € 500.000 beschikbaar gesteld. Over financiering in 2025 is nog geen zekerheid.

De ontwikkeling van een VeiligheidsInformatieKnooppunt

De ontwikkeling van informatiegestuurd werken op het gebied van veiligheid: het ontsluiten van gemeentelijke data, het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen, signalen en trends en het in beeld brengen van risico's en van ondermijnd en crimineel gedrag. Hiervoor dient software te worden aangeschaft en zal een (data-)analist worden aangesteld.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is het plan geformuleerd om steeds meer datagedreven te gaan werken. Centraal daarbij zal ook het werken met een Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) staan. Op dit moment zitten we in de oriënterende fase hoe we dit willen gaan vormgeven.	In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is het plan geformuleerd om steeds meer datagedreven te gaan werken. Centraal daarbij zal ook het werken met een Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) staan. De oriënterende fase, hoe we dit willen vormgeven, is afgerond. Op dit moment loopt het inkooptraject.
Tijd	Realisatie van het VIK wordt voorzien uiterlijk 2024.	Realisatie van het VIK wordt voorzien uiterlijk 2024.

Hackshield (cybercrime)

HackShield is een spel dat jongeren tussen de 8 en 12 jaar en hun omgeving weerbaar maakt tegen cybercriminaliteit. Ze spelen een meeslepend verhaal, leren over online veiligheid, ontdekken wat de gevaren zijn en leren hoe ze zich hier tegen kunnen wapenen. Daarbij worden ze gestimuleerd hun omgeving (o.m. ouders, grootouders) te betrekken. Met de samenwerkende gemeenten in Oost-Brabant is afgesproken dat gemeenten deze bewezen methodiek uiterlijk in het 1e kwartaal 2023 hebben uitgerold binnen hun gemeente.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	In het eerste kwartaal van 2023 heeft de eerste lichte scholieren aan het project deelgenomen. Op 26 juni 2023 was de huldiging van de groep 'Cyber Agents'. Meer dan 150 kinderen zijn zo geïnformeerd over online veiligheid en hebben tips gekregen om zich digitaal weerbaar te maken.	In de winter van 2023-2024 heeft het project weer gedraaid in onze gemeente en zijn er kinderen in de basisschoolleeftijd getraind in hun digitale weerbaarheid. Op twee basisscholen zijn gastlessen verzorgd.

Tijd	In november 2023 zal een nieuwe groep scholieren gaan deelnemen aan dit project. Deze lichting duurt tot maart 2024.	De lichting 2024 is afgerond. Op 11 juni zijn drie Junior Cyber Agents door de burgemeester gehuldigd.
-------------	--	--

Harmonisatie ambulante jongerenwerk (overlast/leefbaarheid)

We willen komen tot een eenduidige lijn Land van Cuijk-breed voor de inzet op gesprekken met jongeren op straat. In de voormalige gemeenten wordt anders omgegaan met de inzet op gesprekken met jongeren op straat. Boxmeer werkt met een commercieel bedrijf met zogenaamde straatcoaches en bij CGM wordt deze inzet gedaan door jongerenwerkers van Sociom.

In Boxmeer vond de aanpak projectmatig plaats. Er was hierdoor geen sprake van structurele financiering.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Het college heeft op 13-12-2022 besloten om Ambulant jongerenwerk Sociom als pilot in 2023 in te zetten voor leefbaarheid op straat (is ingegaan op 10 januari 2023). Dit doet Sociom door het tegengaan en voorkomen van overlast en het signaleren en voorkomen van criminaliteit onder jongeren. Deze inzet vindt plaats op het gehele grondgebied van de gemeente Land van Cuijk.	In de gesprekken rond de tussenevaluatie eind 2023 is expliciet afgesproken dat de pilot na 31 december 2023 geen structureel vervolg krijgt. De belangrijkste reden hiervoor is dat het aanbod van Sociom onvoldoende aansloot bij de meer repressieve aanpak die nodig is in het tegengaan en voorkomen van overlast én het signaleren en voorkomen van criminaliteit onder jongeren. Inmiddels is een integrale aanpak van jeugdoverlast vorm gegeven, deze zal eind 2024 worden uitgerold.
Tijd	Gedurende het jaar zal meermalen een tussenevaluatie van de pilot plaatsvinden. Eind 2023 zal dan een besluit genomen kunnen worden over al dan niet continueren in 2024.	De pilot is eind februari 2024 afgerond. Vervolgens is een start gemaakt met de ontwikkeling van de integrale aanpak die eind 2024 van start zal gaan.

Wat willen we bereiken?

We geven uitvoering aan de doelstellingen en prioriteiten uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma op en voeren deze uit.

Dit is een verplichting in het kader van het provinciale Interbestuurlijk Toezicht Omgevingsrecht.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	We monitoren de resultaten jaarlijks in een evaluatie en bieden voor 1 mei aan de gemeenteraad aan.	De resultaten zijn in het eerste kwartaal 2024 aan de gemeenteraad aangeboden.

Tijd	Geheel 2024.	Geheel 2024.
-------------	--------------	--------------

2. Openbare ruimte

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Verkeersveiligheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Investerings in de Openbare Ruimte (2.1)

Uitvoering geven aan de diverse investeringen die opgenomen zijn onder paragraaf 2.4

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De monitoring vindt plaats binnen de reguliere P&C-cyclus. Na (her)inrichting voldoet de openbare ruimte aan de vooraf gestelde eisen.	De projecten die uitgevoerd zijn voldoen aan de vooraf gestelde eisen voor de openbare ruimte.
Tijd	2024, doorlopend proces.	2024, doorlopend proces

Meekoppelkansen Dijkversterking CuRa 2025-2028

Inzicht in de actuele uitvoeringskosten van de betreffende meekoppelkansen. In 2023 en 2024 voert het waterschap Aa en Maas een voorbereidingstraject uit dat moet resulteren in een definitief uitvoeringsontwerp voor het dijktraject Cuijk Ravenstein. Hierin zijn ook de meekoppelkansen opgenomen. Hiermee krijgen we inzicht in de financiële haalbaarheid van de betreffende maatregelen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De haalbaarheid van de uitvoering wordt beoordeelt aan de hand van het voorlopig en definitief uitvoeringsontwerp voor het dijktraject Cuijk.	Geen wijziging aan de orde
Tijd	Q3-Q4 2024 krijgen we inzicht in de uitvoeringskosten. De uitvoering van de plannen is voorzien in de periode 2025-2027.	Besluitvorming over de uitvoering van de meekoppelkansen is voorzien in Q1 2025. Verwacht wordt dat de uitvoering van de plannen voor de dijkverbetering start eind 2026 en loopt tot medio 2029.

WIU proces (2.1)

Realiseren van kleine verkeerskundige aanpassingen voortkomend uit het de WIU inventarisatie met wijk- en dorpsraden vanuit de gedachte kernendemocratie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De monitoring vindt plaats binnen de reguliere P&C-cyclus. Na (her)inrichting voldoet de openbare ruimte aan de vooraf gestelde eisen.	De uitgevoerde projecten/verzoeken vanuit de WIU voldoen aan de vooraf gestelde eisen. De uitvoering van 2024 loopt op schema. De voorbereiding voor het WIU proces 2025 is gestart.

Tijd	2024, doorlopend proces.	2024, doorlopend proces.
-------------	--------------------------	--------------------------

2.2 Openbaar groen

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bomenbeleid Land van Cuijk

In de nog vast te stellen Natuurvisie zullen de beleidsuitgangspunten voor bomen worden geformuleerd. Op basis daarvan zal een nieuw boombeleidsplan en verordening worden opgesteld. In 2022 is een tijdelijk afweegkader vastgesteld voor het kapbeleid in de gemeente.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	In Q1 wordt de natuurvisie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.	De Natuurvisie is op 4 april 2024 vastgesteld. Het opstellen van bomenbeleid en -regels vindt plaats in 2024. Ten aanzien van particuliere bomen heeft de gemeenteraad nadrukkelijk meegedacht.
Tijd	Q2 2024	Het Bomenbeleidsplan is Q4 2024/Q1 2025 gereed.

Investerings in de Openbare Ruimte (2.2)

Uitvoering geven aan de diverse investeringen die opgenomen zijn onder paragraaf 2.4

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De monitoring vindt plaats binnen de reguliere P&C-cyclus. Na (her)inrichting voldoet de openbare ruimte aan de vooraf gestelde eisen.	De projecten die uitgevoerd zijn voldoen aan de vooraf gestelde eisen voor de openbare ruimte.
Tijd	2024, doorlopend proces	2024, doorlopend proces

Opstellen visie openbare ruimte

In 2024 wordt gestart met de visie openbare ruimte. De te ontwikkelen visie openbare ruimte gaat een vertaling worden van nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, verwoord in diverse visies welke in 2023 worden vastgesteld.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	De monitoring vindt plaats binnen de regulier P&C-cyclus.	In 2024 zijn we gestart met een visie en afwegingskader voor onze openbare ruimte. Deze visie en afwegingskader helpt in het maken van de beweging van 'strategische keuzes op projectniveau' naar 'de verschillende ruimtelijke opgaven (zoals wonen, mobiliteit, natuur) in samenhang af te wegen richting uitvoering'.
Tijd	2024	2024

WIU proces (2.2)

Realiseren van aanpassingen op het gebied van het openbaar groen en spelen voortkomend uit het de WIU inventarisatie met wijk-en dorpsraden vanuit de gedachte kernendemocratie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De monitoring vindt plaats binnen de reguliere P&C-cyclus. Na (her)inrichting voldoet de openbare ruimte aan de vooraf gestelde eisen.	De uitgevoerde projecten/verzoeken vanuit de WIU voldoen aan de vooraf gestelde eisen . De uitvoering van 2024 loopt op schema. De voorbereiding voor het WIU proces 2025 is gestart.
Tijd	2024, doorlopend proces.	2024, doorlopend proces.

Wat willen we bereiken?

Goed beheer en onderhoud van de kunstzinnige en religieuze objecten (in eigendom van de gemeente LvC) in de openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheer areaal kunstzinnige en religieuze objecten

Op dit moment zijn er geen middelen opgenomen voor het beheer en onderhoud van de kunstzinnige en religieuze objecten in onze gemeente. Incidenteel werd er door de voormalige gemeenten wel budget beschikbaar gesteld, maar nooit structureel. Voorheen werd het onderhoud vaak ad-hoc gedaan en bekostigd uit andere beheerbudgetten van Civiel of Vastgoed, waar geen rekening is gehouden met dergelijke uitgaven. Om het areaal kunstzinnige en religieuze objecten te kunnen beheren (onderhouden) dient er structureel budget vrijgemaakt te worden.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	Het opgevoerde bedrag betreft een schatting, op basis van de door de voormalige gemeente Boxmeer uitgevoerde inventarisatie. Deze inventarisatie moet worden uitgebreid voor het gehele areaal om inzicht te krijgen in de actuele onderhoudsstaat van de kunstzinnige en religieuze objecten. Deze zal vervolgens worden omgezet in meerjaren onderhoudsplannen, die weer vertaald zullen worden in jaarplannen.	De geïnventariseerde objecten zijn geïnspecteerd. Een gespecialiseerde partij wordt verzocht om de benodigde onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. De geraamde middelen in 2024 zijn daarvoor voldoende.
Tijd	2024	2024

3. Economie, Recreatie en Toerisme

3.1 Economie

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een toekomstbestendige economie met sterke samenwerkingsrelaties, met voor de korte termijn specifieke aandacht voor talentontwikkeling en arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsplannen Economische visie en Recreatieve en Toeristische visie

Op basis van de economische visie en de recreatieve en toeristische visie worden een uitvoeringsplannen opgesteld. Het gaat in de plannen om de maatregelen die een bijdrage leveren aan het uitvoeren van de economische visie en de recreatieve en toeristische visie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie uitvoeringsplan	Realiseren uitvoeringsplan
Tijd	2024 gereed	Visies zijn inmiddels vastgesteld (oktober 2024). Uitvoeringsplannen van beide visies worden vastgesteld in 2025.

3.2 Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan het kermissenbeleid

Wat gaan we daarvoor doen?

Kermisbeleid

Voor uitvoering Kermisbeleid is € 60.000 nodig.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Kermissen in de grotere en kleinere gemeenten in Land van Cuijk	Conform het vastgestelde kermisbeleid in uitvoering. De kermissen zijn of aanbesteed t/m 2026 of worden georganiseerd via dorpsraden voor 2024.
Tijd	2024	2024

Wat willen we bereiken?

Uitvoering van het beleid Harmonisatie Platforms.

Wat gaan we daarvoor doen?

Promotie via Visit Land van Cuijk

Betreft uitvoering van beleid Harmonisatie Platforms. Promotie bijzondere clusters via Visit Land van Cuijk, geen taak platforms.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Gezamenlijk activiteitenprogramma	Visit Land van Cuijk promoot en organiseert, samen met de platforms, diverse activiteiten. Een ervan is het Fietsfeest Land van Cuijk, met verschillende routes en 6 weekenden fietsplezier.
Tijd	2024	2024

4. Onderwijs

4.1. Onderwijsbeleid

Wat willen we bereiken?

Kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma van het integraal huisvestingsplan (IHP)

We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma 0-5 jaar van het IHP onderwijs als vastgesteld door uw raad op 8 december 2022. Hierbij wordt, afhankelijk van de fase waarin een project zich bevindt: een haalbaarheidsonderzoek opgestart, een definitief plan en kredietvraag aan uw raad voorgelegd voor besluitvorming, of gestart met de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>In 2024 wordt de uitvoering van de volgende projecten opgestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vervangende nieuwbouw IKC De Nienekes te Cuijk; • Vervangende nieuwbouw IKC De Sprong te Wanroij; • Uitbreiding IKC De Waai te Cuijk; • Uitbreiding en inpassing opvang IKC Weijerwereld te Boxmeer. <p>In 2024 wordt voor enkele projecten als opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het IHP haalbaarheidsonderzoeken afgerond, zoals de scholen voor voortgezet onderwijs. En worden op aanvraag van de schoolbesturen, van de scholen als benoemd in het uitvoeringsprogramma, haalbaarheidsonderzoeken opgestart.</p> <p>Tenslotte worden onderdelen van het IHP verder uitgewerkt op operationeel niveau, bijvoorbeeld de methodiek waarop bijdragen van schoolbesturen aan de vervangende nieuwbouw/levensduur verlengende renovatie worden vastgesteld.</p>	<p>In 2024 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vervangende nieuwbouw bij de Nienekes is gestart en de school heeft per september 2024 haar intrek genomen in de tijdelijke huisvesting aan de Cantheelen; • De vervangende nieuwbouw van IKC De Sprong valt duurder uit door het gestegen aantal te verwachten leerlingen. De aanbesteding is doorlopen, en uw raad is in vergadering van oktober 2024 akkoord gegaan met de beschikbaarstelling van aanvullende middelen; • In september 2024 is uw raad akkoord gegaan met de structurele uitbreiding van IKC De Waai te Cuijk waarbij tevens de verbinding tussen de gebouwen is opgenomen. Hiertoe is een aanvullend krediet door uw raad beschikbaar gesteld; • De uitbreiding van IKC De Weijerwereld te Boxmeer wordt nog uitgewerkt. Hierbij is in tijdelijke zin een oplossing voor het ruimtegebrek gevonden in een permanente huur van de aula-ruimte horende tot C.C. De Weijer; • Bij de jaarrekening 2023 is uw raad op de hoogte gebracht van het stilleggen van de uitbreidingswerkzaamheden bij het Jenaplan Kindcentrum Boxmeer is in november 2023 omwille van flora- en faunawetgeving. De benodigde

		<p>onderzoeken zijn uitgevoerd en er zijn geen aanwijzingen dat er beschermde diersoorten aanwezig zijn. Door de vertraging zijn de kosten opgelopen. Hiertoe wordt in deze bestuursrapportage een aanvullend bedrag opgevoerd ter voltooiing van de geaccordeerde werkzaamheden;</p> <ul style="list-style-type: none"> • De haalbaarheidsonderzoeken voor het voortgezet onderwijs zijn aan uw raad voorgelegd (Velp juni 2024) of worden dit binnenkort (Boxmeer en Cuijk/Grave november 2024); • Ook het haalbaarheidsonderzoek van basisschool 't Stekske te Langenboom wordt binnenkort verwacht.
Tijd	In 2024 start de uitvoering van een aantal projecten, worden haalbaarheidsonderzoeken opgestart en afgerond, en wordt het IHP nader geconcretiseerd.	De projecten Nienekes Cuijk, De Sprong Wanroij en De Waai Cuijk gaan de uitvoeringsfase in.

5. Sport en Cultuur

5.1 Sport

Wat willen we bereiken?

De gemeente Land van Cuijk wil zorgen voor vitale inwoners en vitale gemeenschappen. Sport en bewegen zorgt voor positieve gezondheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een sportnota

In december 2023 komt de sportnota voor besluitvorming in de gemeenteraad. In de sportnota staan een aantal peilers genoemd:

1. Inwoners stimuleren tot meer sporten en bewegen.
2. Vitale verenigingen
3. Sporten in de openbare ruimte/ongeorganiseerde sport
4. Topsport

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit		<p>De sportnota is in december 2023 door uw raad vastgesteld.</p> <p>De gemeente participeert de gemeente in Sjors Sportief en zijnde boekjes voor schooljaar 2024-2025 uitgedeeld op alle basisscholen. De inzet vanuit het lokaal sportakkoord om verenigingen vitaal te houden en te stimuleren om sportactiviteiten is gecontinueerd. Via partner Bureau Negen is invulling gegeven aan het beweegaanbod.</p>
Tijd	Uitvoering vindt plaats in 2024.	Eind 2024 wordt het uitvoeringsprogramma voor de periode opgeleverd.

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige accommodaties

Wat gaan we daarvoor doen?

De Kwel

In juni 2023 is het raadsvoorstel beschikbaarstelling krediet t.b.v. renovatie De Kwel ter besluitvorming voorgelegd. De investering zal gedekt worden door het investeringsbedrag van € 3.478.500 te onttrekken uit de algemene reserve en te storten in de bestemmingsreserve.

De dekking uit de bestemmingsreserve afschrijving van de investering in de Kwel 2024. Jaarlijks betreft dit € 139.140 voor een periode van 25 jaar.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit		Met Sportfondsen Cuijk B.V. is per 1-1-2024 een nieuwe overeenkomst gesloten. Onderdeel hiervan is de renovatie van sportcomplex De Kwel. Het definitief ontwerp van de werkzaamheden is geaccordeerd.
Tijd		Sportfondsen Cuijk B.V. heeft de renovatiewerkzaamheden aanbesteed en de omgevingsvergunning is verleend. Thans zijn wij in afwachting van de gunning en start van de werkzaamheden.

Een toekomstbestendige accommodatie voor zwemmen en binnensport in de kern Cuijk, conform de kaders van het accommodatiebeleid.

Op 31-12-2023 loopt de huidige overeenkomst tussen gemeente en LACO, rechtsopvolger Sportfondsen, voor het sportcomplex De Kwel te Cuijk af. Partijen wensen de impasse in de huidige overeenkomst te doorbreken en een eigentijdse voorziening te realiseren waarbij langjarig duidelijkheid is over beheer en exploitatie van het complex. We stellen een overeenkomst op in 2023 en brengen deze conform raadsbesluit voor wensen en bedenkingen via een raadsvoorstel naar uw raad in 2023. Hierna kan Sportfondsen overgaan tot het verfijnen van het ontwerp voor de renovatie, de werkzaamheden aanbesteden en de renovatie realiseren. In juni 2023 is door uw raad besloten tot beschikbaarstelling van een krediet t.b.v. renovatie De Kwel. Om de faciliteiten toegankelijk en betaalbaar te houden voor scholen, sportverenigingen en ingezetenen van de gemeente, is een bijdrage van de gemeente noodzakelijk. De huidige exploitatiebijdrage blijkt relatief laag te zijn t.o.v. vergelijkbare complexen. Voorgesteld wordt daarom om de exploitatiebijdrage te verhogen. De investering zal gedekt worden door het investeringsbedrag van € 3.478.500 te onttrekken uit de algemene reserve en te storten in de bestemmingsreserve. De dekking uit de bestemmingsreserve afschrijving van de investering in de Kwel 2024. Jaarlijks betreft dit € 139.140 voor een periode van 25 jaar.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie van de renovatie door Sportfondsen. Na akkoord op de oplevering zal per die datum de verhoging van de exploitatiesubsidie ingaan.	Met Sportfondsen Cuijk B.V. is per 1-1-2024 een nieuwe overeenkomst gesloten. Onderdeel hiervan is de renovatie van sportcomplex De Kwel. Het definitief ontwerp van de werkzaamheden is geaccordeerd.
Tijd	Inschatting is dat het eerste halfjaar 2024 benodigd is voor voorbereiding van de werkzaamheden. Verwacht wordt dat in 2024 de werkzaamheden starten en in de zomer 2025 opgeleverd worden.	Sportfondsen Cuijk B.V. heeft de renovatiewerkzaamheden aanbesteed en de omgevingsvergunning is verleend. Thans zijn wij in afwachting van de gunning en start van de werkzaamheden.

5.2 Cultuur

Wat willen we bereiken?

Toegankelijk houden en maken van ons cultuuraanbod en realisatie van het kunstencentrum als basisvoorziening conform de cultuurvisie 2023-2030 en uitvoering geven aan het bij de cultuurvisie 2023-2030 opgenomen uitvoeringsprogramma.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de cultuurnota.

In september 2023 is de cultuurvisie ter besluitvorming voorgelegd. Om uitvoering te geven aan de plannen die voorgesteld zijn in deze cultuurvisie is extra budget benodigd. Ingezet wordt op 4 programmalijnen:

1. De jeugd onze culturele toekomst, een programma gericht op de actieve stimulering van de creatieve en culturele ontwikkeling van jongeren;
2. Verenigd cultuur maken. Dit programma richt zich op bevordering samenwerking tussen en ondersteuning van verenigingen;
3. Cultuur gepresenteerd, dat zich richt op musea, podia, beeldende kunst en culturele evenementen;
4. Steuntje in de rug, een programma dat een koppeling legt tussen kunst en cultuur en maatschappelijke thema's zoals armoede, kansengelijkheid, eenzaamheid en inclusie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De voortgang wordt gemonitord via de mate van realisatie van de concrete actiepunten.	Conform het uitvoeringsplan is: <ul style="list-style-type: none"> • Het kunstencentrum is per 1 september 2024 officieel geopend en is men in september gestart met het lesaanbod; • is dit inzet Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK) gecontinueerd; • is het integraal buitenschools cultuuraanbod gestart; • zijn de nadere regels voor de harmonisatie van de subsidies zijn geïmplementeerd; • De ontwikkeling netwerkaanpak voor cultuureducatie in het onderwijs is een continu-proces waar gedurende het jaar invulling aan wordt gegeven; • Er is nog niet voorzien in de uitbreiding van de formatie cultuurcoaches noch aan het ontwikkelen van het cultuurplatform.
Tijd	De Cultuurnota bevat een uitvoeringsprogramma voor de periode 2023-2030 waarin per activiteit de uitvoeringsperiode wordt vermeld.	De stand van zaken voor de acties als opgenomen voor het jaar 2024 is hierboven onder 'kwaliteit' vormgegeven.

6. Sociaal domein

6.1 Leefbaarheid

Wat willen we bereiken?

Sterke Basis voor Volwassenen

Wat gaan we daarvoor doen?

Fysiek gezonde leefstijl stimuleren

We geven uitvoering aan de vastgestelde nota Gezond Land van Cuijk 2022 -2026, die beschrijft welke prioriteiten de gemeente heeft op het gebied van preventie, gezondheid en een gezonde leefstijl en hoe daarop wordt ingezet. We willen inwoners bewust maken dat zij zelf invloed hebben op hun eigen gezondheid. De belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn roken, voeding, bewegen en alcoholgebruik.

Daarnaast besteden we aandacht aan het tegengaan van eenzaamheid. Tot slot willen we er aan bijdragen dat mensen met dementie zo lang mogelijk en zo gewoon mogelijk thuis kunnen wonen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>We werken aan de prioriteiten die zijn vastgesteld in de nota Gezond Land van Cuijk op basis van de 3 thema's; Gezonde leefstijl, Gezonde geest en Gezonde omgeving.</p> <p>Gezonde leefstijl:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 groeien meer kinderen op in een rook-en tabakvrije omgeving. In 2025 is het aantal rokers in de gemeente Land van Cuijk teruggedrongen. In 2025 hebben minder inwoners overgewicht en obesitas. In 2025 is het alcohol-en druggebruik onder jongeren (< 18 jaar) en problematisch alcoholgebruik in zijn algemeenheid teruggedrongen. <p>Gezonde geest:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 ervaren jongeren en jongvolwassenen minder prestatiedruk in hun leven. In 2025 is het aantal inwoners dat zich ernstig eenzaam voelt teruggedrongen. In 2025 is er structureel aandacht voor dementie. <p>Gezonde omgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 wordt gezondheid mee gewogen bij ruimtelijke aanpassingen en inrichting van de leefomgeving. 	<p>In 2024 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2024 continueren we in samenwerking met de GGD diverse projecten en campagnes om een gezonde leefstijl en gezonde geest te stimuleren. Nieuw in 2024 zijn o.a. het project Gezondschap (begin 2024) en de campagne 'Zien drinken, doet drinken' (november 2024). De ketenaanpakken valpreventie en Kind naar Gezonder Gewicht krijgen sinds 2024 goed vorm. Sinds 2024 nemen we vanuit gezondheid actief deel aan de projectgroepen Klimaatadaptatie en Hitte(stress)

		2022-2026
--	--	-----------

Goede zorg bieden

In de uitvoering van de Wmo bieden we de ondersteuning die nodig is. De komende jaren zal de ‘doordecentralisatie beschermd wonen’ plaatsvinden. Hierbij staat de ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis centraal. Psychisch kwetsbare inwoners komen met ondersteuning in de wijk te wonen, middenin de samenleving. We geven uitvoering aan de ‘regionale ontwikkelagenda opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid’ en de ‘werkagenda voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid in het Land van Cuijk’. Door een eerder uitgevoerde wijkscan weten we nog beter welke voorzieningen, gericht op participatie, zelfredzaamheid en herstel in de wijk nodig zijn. Ook is er in samenwerking met het taakgebied ‘ruimte’ aandacht voor de woonzorgaspecten als onderdeel van een nieuwe woonvisie voor Land van Cuijk. In deze visie staat o.a. hoe we omgaan met de toenemende vergrijzing, kwetsbare doelgroepen en het gebrek aan geschikte en betaalbare woonruimte voor jongeren/starters. We werken hierbij samen met woningcorporaties en zorgpartners. De visie is een belangrijke basis voor een verdere uitwerking van concrete woonvraagstukken in de kernen van het Land van Cuijk.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> We werken aan de woonzorgaspecten als onderdeel van de vast te stellen woonvisie. We geven verder uitvoering aan de uitkomsten van een wijkscan. We geven lokaal en in regionaal verband verder invulling aan het vastgestelde nieuwe Wmo-beleidskader G20 een nieuwe centrumregeling en een inkoopplan. 	<ul style="list-style-type: none"> De woonzorgvisie is vastgesteld. Daarin is aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals dak- en thuislozen. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn gestart. De uitkomsten van de wijkscan bieden een mooie basis om te gebruiken bij verdere beleidsvorming, zoals het project Boxmeer-Noord. We hebben lokaal en in regionaal verband verder invulling gegeven aan het vastgestelde Wmo-beleidskader. Dit bestaat uit 4 onderdelen: Wmo-kader, de koersnota psychische kwetsbaarheid, centrumregeling en inkoopplan. Een voorbeeld daarvan is het lokale uitvoeringsplan: de werkagenda psychische kwetsbaarheid Land van Cuijk 2024-2028 ((vastgesteld voorjaar 2024).
Tijd		Doorlopend

Van genezen naar voorkomen

Dat betekent investeren in laagdrempelige voorzieningen met beschikbaarheid voor iedereen. Zo gaan we:

- De gemeenschapshuizen ook als huiskamer inzetten.
- De welzijnsvoorzieningen continueren. We doen een actief beroep op de mogelijkheden van inwoners en stimuleren het nemen van verantwoordelijkheid voor eigen welbevinden. De gemeente zal hierbij waar nodig ondersteunen en faciliteren. De gemeente blijft dit stimuleren door bijvoorbeeld het ondersteunen van door ‘Welzijn op recept’, de beschikbaarheid van dienstverlening en inzet op het terrein van jongerenwerk, maatschappelijk werk, mantelzorg- en vrijwilligerswerk, opbouwwerk, sociaal raadsliedenwerk en vluchtelingenwerk. De beschikbaarheid van dienstverlening blijft bestaan, alsook door subsidiëring van vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke partners.
- Inzet op innovatie bij de combinatie van wonen, zorg en welzijn.
- Ondersteunen van talentontwikkeling, vrijwilligerswerk en mantelzorgtaken.
- Inzet gericht op groepen/wijken in plaats van individuen.
- Gemeente en zorgverleners gaan uit van de aanpak van Positieve Gezondheid.
- Het project “Sleutel tot langer thuis” dat zich richt op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van de doelgroep senioren. Hierbij wordt ingezet op het informele netwerk dat onder druk staat vanwege meer overbelaste mantelzorgers en de uitdagingen voor senioren om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • We breiden naar behoefte de realisatie van huiskamers in onze gemeenschapsaccommodaties verder uit. • De inzet van welzijnsvoorzieningen en voorliggende algemene voorzieningen wordt verder gestimuleerd en gecontinueerd. • De herijking van het mantelzorgbeleid krijgt verder vorm. • Het ouderenbeleid wordt geharmoniseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de huidige ontmoetingsplekken binnen onze gemeente voor senioren. In het laatste kwartaal 2024 wordt deze inventarisatie uitgebreid met een uitvraag bij gemeenschapsaccommodaties naar alle huidige vormen van laagdrempelige ontmoeting als startpunt voor het toekomstige huiskamerbeleid. • Bij de transformatie van genezen naar voorkomen werken we nauw samen met onze partners. Zo wordt bijvoorbeeld momenteel samen met diverse stakeholders het transformatieplan IZA verder uitgewerkt. • Er wordt een nieuw plan van aanpak voor de activiteiten van het Mantelzorgplein 2025 en 2026 opgesteld, gezien de vraag en behoefte van mantelzorgers veranderd.
Tijd		2025-2027

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige accommodaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie van een multifunctionele accommodatie voor de gemeenschap van Holthees en Smakt conform de kaders van het accommodatiebeleid.

In Holthees is momenteel geen gemeenschapsaccommodatie. Samen met de gemeente Venray zijn gesprekken gestart om hier i.s.m. Venray alsnog in te voorzien. De raad van de voormalige gemeente Boxmeer heeft opgeroepen tot realisatie van een gemeenschapsvoorziening voor Holthees-Smakt, in het geval de reguliere horeca in de dorpen wegvalt. Dat is inmiddels het geval, uw raad is hierover per raadsinformatiebrief over geïnformeerd. De gemeenschap is in een vergevorderd stadium van planvorming en wenst de huidige voetbalaccommodatie (Blokhut) aan de Loonseweg 5a te Holthees om te vormen tot multifunctionele accommodatie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie van de uit te breiden accommodatie te Holthees.	Het gesprek met de dorpsgemeenschappen over de gemeenschapsaccommodatie en de uitwerking van de uitbreiding en in pandige verbouwing heeft plaatsgevonden. De gemeente heeft het proces samen met de gemeente Venray doorlopen.
Tijd	Ontvangst uitgewerkt plan in 2023 en realisatie in 2024	De plannen zijn in concept gereed, ruimtelijk voorstelbaar geacht en kunnen naar verwachting in de vergadering van december 2024 aan uw raad worden voorgelegd.

Realisatie van een wijkaccommodatie voor Grave West conform de kaders van het accommodatiebeleid.

Faciliteren van het voorbereidend onderzoek en toetsen van de inkomende aanvraag tot realisatie. De raad van de voormalige gemeente Grave heeft opgeroepen tot realisatie van een wijkaccommodatie voor de wijk Grave West. Hiertoe zijn initiatiefnemers reeds gevorderd om de investering te onderbouwen en een structureel sluitend exploitatieplan op te zetten.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie wijkaccommodatie Grave West	Samen met de initiatiefnemers is gedurende 2024 bezien in hoeverre de voorkeurslocatie van initiatiefnemers gerealiseerd kon worden. Vanuit exploitatieperspectief is de voorkeurslocatie

		afgefallen. Hierop is geschakeld naar een alternatieve locatie bij De Raamdonk.
Tijd	Ontvangst uitgewerkt plan in 2023 en realisatie in 2024	We verwachten de plannen nader uit te kunnen werken en uit te kunnen voeren medio december 2024 – begin 2025

Uitbreiding en verduurzaming van de bestaande MFC De Agaath met een serre gericht op een ruimte voor senioren.

MFC De Agaath heeft verzocht tot een uitbreiding van de bestaande MFC. Dit gelet op de aanvullende inpassing van de biljarters en ouderen, nu het dorpscafé in Sint Agatha is weggefallen. De vraag om uitbreiding is als noodzakelijk beoordeeld.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie uitbreiding MFC.	De uitwerking van de uitbreiding is gereed.
Tijd	Realisatie in 2024.	Naar verwachting wordt de uitbreiding nog in 2024 gerealiseerd.

6.2 Inkomensvoorziening

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid: onze inwoners zijn economisch zelfstandig

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiding naar werk

Passende ondersteuning op het gebied van activatie of re-integratie. Hierbij gaan we re-integratie instrumenten inzetten zoals jobcoaching, social return en loonkostensubsidie. We blijven aangesloten bij het regionaal arbeidsmarktbeleid, waar het werkbedrijf een onderdeel van is. Hierbij willen we extra inzetten op intensivering van ons bestaande partnership met IBN door bijvoorbeeld meer mensen met loonkostensubsidie met behulp van IBN aan werk te helpen. Wanneer werk niet haalbaar blijkt, zetten we in op maatschappelijke deelname. We gaan samen met het taakgebied Economie optrekken bij het ‘binnenhalen’ van bedrijven en de aansluiting op de arbeidsmarkt. We willen inzetten op (zoveel mogelijk) duurzame (economische) zelfstandigheid voor alle inwoners. Dat betekent ook inwoners die niet kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt maar wel kunnen deelnemen aan een anderszins (persoonlijke of maatschappelijke) zingevende dagbesteding. We willen voorkomen dat mensen die vanuit de bijstand weer gaan werken een terugval in inkomen ervaren. We willen de zogenaamde ‘armoedeval’ voorkomen. Want werk moet lonen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	Landelijk had eind 2022 63% van de mensen met een bijstandsuitkering de uitkering langer dan drie jaar. Eind 2021 was dit nog 61%, in 2013 gold dit voor 44% van de bijstandsgerechtigden. Naarmate mensen langer een bijstandsuitkering ontvangen, zien we minder uitstroom. De verblijfsduur hangt ook samen met de nieuwe instroom in een jaar: de afname van de instroom heeft bijgedragen aan een relatieve toename van mensen die langer een bijstandsuitkering ontvangen. We investeren in de volle breedte op bestaanszekerheid waarbij meedoen naar vermogen een belangrijk speerpunt is. Voor 2024 en 2025 willen we zowel op het percentage banen met loonkostensubsidie als op het percentage parttime werk landelijk bovengemiddeld blijven presteren. Daar waar het kan, zullen we uiteraard inzetten op regulier fulltime werk.	De bestaande bijstandspopulatie bestaat voor een groot deel uit inwoners die langdurig een beroep doen op bijstand. Daarnaast zien we dat nieuwe instroom complexe problematiek ondervindt, wat maakt dat er steeds meer inzet vanuit de gemeente nodig is om (duurzame) uitstroom of andere vormen van participeren te realiseren.
Tijd	We zetten de eerder ingeslagen weg (intensivering samenwerking met IBN en met taakgebied Economie) voort als het gaat om begeleiding naar werk. Door de overeenkomsten met een 8-tal organisaties voor reïntegratie kunnen we naar behoefte een divers en passend palet aan ondersteuning bieden vanuit de Participatiewet.	Het samen optrekken met taakgebied Economie bij het binnenhalen van bedrijven en de aansluiting op de arbeidsmarkt maakt nog geen onderdeel uit van de huidige uitvoeringspraktijk. Aan de overeenkomst met de organisaties t.b.v. re-integratie wordt uitvoering gegeven.

Beleidsplan bestaanszekerheid

In april 2023 is het beleidsplan Bestaanszekerheid vastgesteld. Om alle acties die uit het beleidsplan voortvloeien te kunnen bekostigen zijn extra middelen noodzakelijk, zoals reeds aangegeven in het raadsvoorstel van april 2023.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>We toetsen de effecten van landelijke regelingen en het lokaal minimabeleid op de financiële positie van inwoners met een laag inkomen via een Minima Effect Rapportage (MER Nibud). Het onderzoek richt zich op de eerste helft van 2023 en dient als nulmeting. De effectrapportage geeft inzicht voor zes huishoudtypes en drie inkomensniveaus en wordt eind september verwacht.</p> <p>Deze eerste MER geeft aan hoe we zijn gestart met het actieplan bestaanszekerheid. Met deze indicator kunnen we goed aangeven welke resultaten worden behaald met de acties uit het plan. Toets van het minimabeleid door inzicht te geven in de effecten van landelijke regelingen en lokaal minimabeleid op de financiële positie van inwoners met een laag inkomen via een Minima effectrapportage (MER). Daarnaast ontwikkelen we een dashboard bestaanszekerheid.</p> <p>Het beleidsplan bestaanszekerheid onderscheidt 3 fases van problematiek, te weten preventie (er is nog geen problematiek), lichte problematiek en zware problematiek. Door inzet op preventie en ondersteuning bij lichte problematiek beogen we zware problematiek te voorkomen. Om het beleid te monitoren en de effecten te evalueren, ontwikkelen we een dashboard bestaanszekerheid. Dit dashboard bevat onder andere cijfers over het gebruik van minimaregelingen, het aantal kinderen dat geholpen wordt door Leergeld en het aantal mensen dat gebruik maakt van schuldhulpverlening”.</p>	Uitvoering van het beleidsplan Bestaanszekerheid verloopt conform planning.

Tijd	Voor de uitvoering van de acties bestaanszekerheid kennen we een MER nulmeting in 2023, herhaling eind 2024 (hebben de keuzes het gewenste resultaat opgeleverd). Tweede rapportage biedt basis voor debat met gemeenteraad begin 2025.	We herhalen de MER niet in 2024 zoals eerder abusievelijk gemeld maar in 2025. Zo is dat ook financieel in de begroting verwerkt.
-------------	---	---

6.4 Jeugd

Wat willen we bereiken?

Kansrijk opgroeien in het Land van Cuijk: een sterke basis voor de jeugd

Wat gaan we daarvoor doen?

Educatie: stimuleren van de groei van (gelijke) kansen en talent

Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE)

- Continuering kwaliteitsimpuls VVE met gezamenlijke kwaliteits- en locatieplannen VVE (kinderopvang en basisscholen samen)
- Continuering van inzet voor 100% bereik VVE, oa middels projecten 'Instapje' en 'Opstapje'
- Vergroten van de ouderbetrokkenheid met de kwaliteits- en locatieplannen
- Meer zicht op de resultaten van VVE via monitor en resultaatmetingen
- Continuering VVE voor peuters uit asielopvang. Monitoring toeleiding en bereik VVE voor nieuwkomers
- Taalstimulering thuis/school/KO
- Start uitvoering nieuw NT2 beleid/schakelklassen in PO
- Continuering huidig aanbod taalstimulering (taalhuis, voorleesexpress, uitbreiding boekstart naar meerdere VVE locaties)
- Onderzoeken naar betere randvoorwaarden en toeleiding logopedie (en fysiotherapie) met het basisonderwijs en de kinderopvang
- Inclusiever onderwijs en KO
- Monitoring en continuering Passende Kinderopvang
- Monitoren deelname capaciteitsfinanciering, mogelijke uitbreiding naar andere scholen
- Monitoren afspraken over onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer
- Gezamenlijk (met scholen en samenwerkingsverbanden) een structuur opzetten en een inhoudelijke routekaart vormgeven voor inclusiever onderwijs Kansengelijkheid
- Opzetten systeem inzet op vergroten van kansengelijkheid
- Versterken schoolgebonden en buitenschools aanbod (cultuur, sport, ouderparticipatie etc), overzicht en toeleiding. We starten dit met een pilot bij basisschool de Regenboog.
- Doorlopende ontwikkellijnen
- Overdrachtsmomenten voor KOonderwijs, onderwijs-onderwijs en onderwijs-zorg

- Evalueren inzet op (dreigende) thuiszitters VO en mogelijke uitbreiding. Evaluatie van extra inzet op ziekteverzuim PO. Deelname en monitoring project 'Wel in Ontwikkeling'.
- Aansluiting arbeidsmarkt
- Continuering huidig aanbod

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Betere beheersing van de Nederlandse taal. Meer kansen binnen het onderwijs (onderwijsvormen, begeleiding en aanbod), betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Inclusiever: meer 'samen' (onderwijs, kinderopvang, vrijetijd) ongeacht verschillen.	Hier wordt aan gewerkt conform uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien. De projecten worden afzonderlijk gemonitord op effect.
Tijd		De projecten zijn binnen het geplande tijdsraam uitgevoerd. Er wordt niet bij- of afgeraamd.

Preventief aanbod: laagdrempelige ondersteuning en problemen voorkomen

Opvoeding

- Overzicht en inzicht in het huidige aanbod van opvoedondersteuning en mogelijke hiaten (non profit)
- Intensivering/uitbreiding huidig aanbod opvoedondersteuning
- Leren over opvoeden voor iedereen
- Integrale samenwerking opvoedondersteuning in Kindcentra (KO en PO)
- Continuering bestaande projecten/interventies (scheidingsloket, stevig ouderschap etc
- Mentale gezondheid
- Continuering en versteviging inzet op (vindplaatsen) mentale gezondheid (STORM, POH GGZ, jongerenwerk en CJG op school)
- Fysieke gezondheid
- Continuering inzet op fysieke gezondheid
- Terugdringen middelengebruik Geboortezorg
- Continuering Kansrijke Start en extra (inschattings)tijd voor verloskundigen
- Continuering en uitbreiding bestaande interventies/projecten (Nu niet zwanger, Voorzorg)

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Ouders bieden een positieve opvoeding. Betere mentale gezondheid. Betere fysieke gezondheid.	Hier wordt aan gewerkt conform uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien. De projecten worden afzonderlijk gemonitord op effect.
Tijd		De meeste projecten zijn binnen het geplande tijdsraam uitgevoerd. Een deel wordt in 2025 uitgevoerd, waardoor er in 2024 deels afgeraamd wordt om in 2025 uit te kunnen geven.

Specialistische jeugdhulp: deskundige, efficiënte en kwalitatieve jeugdhulp

Lokale inzet

- Onderzoek effectiviteit en kwaliteit jeugdhulp uitvoeren
- Continuering ‘werken in de driehoek’ (samenwerking aanbieders, ouders, CJG, andere partijen)
- Continuering poortwachter dyslexie
- Casusgerichte verbetering jongeren 18- 18+/bevorderen uitstroom zelfstandigheid 16-27
- Regionale transformatie
- Bevorderen intersectorale samenwerking en behandeling zware casuïstiek
- Verbeteren proces verblijfzorg
- Versterken aanbod gezinshuizen
- Versterken aanbod pleegzorg
- Inzet specifieke expertise en complexe casuïstiek
- Herijken zorglandschap

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Minder jeugdigen zijn afhankelijk van jeugdhulp. Jeugdzorg is deskundig, efficiënt en kwalitatief.	Hier wordt aan gewerkt conform uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien. De projecten worden afzonderlijk gemonitord op effect.
Tijd		Op één na lopen alle projecten conform tijdsplanning. Voor één project moeten we concluderen dat het gestelde doel in 2024 niet gehaald gaat worden. Omdat er minder huisartspraktijken werken met een POH-GGZ jeugd dan waar we op hebben ingestoken, wordt er op dit project afgeraamd voor 2024. De reden voor het niet (willen) werken met een POH-GGZ zijn divers: fysiek ruimtegebrek, werving, visieverschil ea.

Talentontwikkeling en opgroeiklimaat

Ontmoeting faciliteren voor jongeren en ouders; netwerkvorming en jeugdaccommodaties

- Fysieke ruimte voor jongeren en ouders
- Faciliteren en verbeteren van (de toeleiding naar) het aanbod voor jeugd in de woonkernen
- Jeugd- en gezinsparticipatie in de woonkern/maatschappij
- Start MDT
- Jongerenparticipatie in de woonkern/maatschappij

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	Meer deelname aan sport- cultuur- vrijwilligerswerk en talentontwikkeling. Ouder- en jongerenparticipatie is vergroot.	Het uitvoeringsprogramma 2024 voor deze pijler van Kansrijk Opgroeien is gedurende het jaar bijgesteld op basis van nieuwe inzichten. De ingezette projecten worden afzonderlijk gemonitord op effect.
Tijd		De projecten in deze pijler van Kansrijk Opgroeien hangen deels samen met de uitvoering van het sport- en cultuurbeleid. Ze zijn allemaal nieuw sinds Kansrijk Opgroeien, wat maakt dat het vormgeven van de werkzaamheden nog aan verandering onderhevig is geweest. In 2024 is er vanwege de (te grote) tijdsinvestering in het opzetten van projecten minder uitgegeven dan begroot. Er wordt voor dit jaar afgeraamd, om in 2025 en 2026 verder te kunnen bouwen op de inmiddels opgezette projecten en werkwijzen.

Veilig opgroeien: faciliteren van een veilige opgroeiomgeving

- Lokale samenwerking tussen zorgen veiligheidspartners verstevigen.
- Eerste stappen zetten in de richting van het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming, waarbij de visie Gefaseerd Samenwerken voor Veiligheid en TOP 3 methodiek leidend zijn. Helderheid in welke vorm een zgn. veiligheidsteam bijdraagt aan deze werkwijze.
- Binnen gehele gemeente handelen in lijn met de meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling.
- Veilige wijk-, school- en onlineomgeving vergroten

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Veilige thuissituatie, veilige wijk- school- en online omgeving	Een deel van deze pijler is overgedragen naar het regionale project VIA (veiligheid in afhankelijkheidsrelaties). Het lokale deel wordt uitgevoerd conform uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien.
Tijd		Het regionale programma VIA heeft nog geen middelen uitgegeven, wat betekent dat voor 2024 een deel van de middelen op deze pijler afgeraamd kan worden.

Welzijn- en zorgstructuur: contextgericht, efficiënt en integraal samenwerken

- Begeleiding procesregisseurs voor samenwerking in kernteams onderwijs/kinderopvang, incl gezamenlijke deskundigheidsbevordering
- Doorlopende doorontwikkeling en monitoring CJG op scholen
- Monitoring jongerenwerk (oa op VO scholen)
- Monitoring Steunouders

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Welzijn en zorgstructuur is contextgericht, efficiënt en integraal.	Projecten worden uitgevoerd op basis van het uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien. Effecten van de projecten worden per project gemonitord.
Tijd		De inzet op de zorgstructuur is uitgespreid over de komende jaren. Dit betekent dat er dit jaar afgeramd kan worden, zodat er in de jaren 2025 en 2026 budget beschikbaar is om de structuur door te zetten.

7. Milieu

7.3 Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

A) Het voor de doelsoorten in stand houden en door ontwikkelen van de Ecologische Verbindingszones.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheer EVZ

Voor het beheer van nieuw aan te leggen ecologische verbindingzones is structureel geld nodig. Met de benodigde investeringen wordt rekening gehouden met het verkrijgen van 50% subsidie.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Door het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen een bepaalde uitgangssituatie creëren die gunstig is voor de doelsoorten. Beheer van de EVZ's verloopt via vastgestelde en vast te stellen beheerplannen, waarin kwaliteitsdoeleinden zijn opgenomen.	Het beheer van de (nieuwe) ecologische verbindingzone wordt gelijktijdig met het opstellen van de inrichtingsplannen bepaald. In 2024 is gestart met de voorbereiding voor diverse trajecten.
Tijd	Het budget voor beheer is geregeld voor de periode 2024 t/m 2030.	Het budget voor beheer is geregeld voor de periode 2024 t/m 2030

Koppelkansen Verborgene Raamvallei

Binnen het gebiedsproces Verborgene Raamvallei zijn kansrijke meekoppelkansen aanwezig met cofinanciering van het Waterschap en de provincie op het gebied van recreatie, klimaatadaptatie en het zichtbaar maken van de cultuurhistorie. Voor het benutten van deze koppelkansen is de komende jaren structurele financiering noodzakelijk.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	In samenwerking met de samenwerkingspartners van het gebiedsproces en waterschap worden de meekoppelkansen uitgewerkt tot uitvoeringsplannen.	De eerste meekoppelkans betreft de aanleg van een fietspad langs de Lage Raam. Uitvoering hiervan is voorzien in 2026.
Tijd	Meerjarig t/m 2027.	Meerjarig t/m 2027

Natuurontwikkeling

Alleen met het beschermen, behouden en realiseren van ecologische verbindingzones (hiervoor is in de Begroting tot en met 2026 al geld opgenomen) doen we onvoldoende voor de natuur en daarmee voor een gezonde leefomgeving van onze inwoners. Daar waar zich kansen voordoen om nieuwe natuur te ontwikkelen (o.a. in samenhang met natuur

inclusieve landbouw) is financiële ruimte nodig. De bestaande Reserves zijn hiervoor onvoldoende. In de Natuurvisie zal nadrukkelijk stilgestaan worden bij de kansen voor nieuwe natuur.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De kwaliteit van de investering in natuurontwikkeling wordt gemeten via de kernprestatie indicator biodiversiteit. Dit wordt uitgevoerd door Wageningen Universiteit en Research en via een nulmeting in 2023 en monitoring 2024 t/m 2030.	Aan de hand van een Plan van Aanpak, inclusief grondstrategie, worden de eerste natuurontwikkelprojecten in 2024 voorbereid met als doel om in 2030 in totaal 400 ha nieuwe natuur aangelegd te hebben.
Tijd	De natuurvisie wordt vastgesteld voor de periode 2024 t/m 2030.	Uitvoering van de Natuurvisie loopt t/m 2030.

Subsidies, bijdragen en abonnementen

Budget is nodig in het kader van de harmonisatie van diverse bijdragen, subsidies en abonnementen nodig. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het Deltaplan Biodiversiteit, Geopark Peelhorst en Maasvallei, Drinkable Rivers, Vereniging van Nederlandse Riviergemeenten maar ook om lokale 'groene' subsidies en abonnementen zoals de Nationale databank Flora en Fauna.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De harmonisatie van de subsidies, bijdragen en abonnementen levert op dat geen verschil meer bestaat in de toekenning tussen vergelijkbare organisaties en tevens gefilterd is op welke subsidies, bijdragen en toekenningen nog actueel bijdragen aan de doelen uit de natuurvisie.	Voor door de gemeente te verlenen "groene" subsidies is een Subsidieregeling Natuur en Biodiversiteit (gebaseerd op de Natuurvisie) nagenoeg gereed.
Tijd	De harmonisatie geldt tot en met 2030. Dan zal tegelijk met de herijking van de natuurvisie opnieuw naar de subsidies, bijdragen en abonnementen gekeken worden om af te stemmen op de vanaf 2030 geldende natuurvisie.	t/m 2030

Wat willen we bereiken?

A) In 2028 de hernieuwde UNESCO Status continueren

Wat gaan we daarvoor doen?

UNESCO Perspectief

Beleid betreffende het Mensdeel van het UNESCO Maasheggen gebied in het perspectief welke in september 2023 in de raad komt vraagt om extra budget om de vervolg nominatie te behouden.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Uitvoering van beleid voor wat betreft het biosfeer gedeelte en het mensgedeelte.	In de programmaliijn Leefbaarheid komen veel onderwerpen samen die direct te maken hebben of van invloed zijn op de mensen die in de elf dorpen in UNESCO Maasheggen wonen. Denk aan thema's

		<p>als wonen, participatie, betrekken van jeugd, vergroening en gezondheid.</p> <p>Nadere info zie de link.</p> <p>Leefbaarheid: https://www.maasheggenunesco.com/over-maasheggen-unesco/leefbaarheid/ Gezondheid: https://www.maasheggenunesco.com/over-maasheggen-unesco/gezondheid/</p>
Tijd	Meerjarig	Meerjarig

Wat willen we bereiken?

A) Opstarten uitbreiding meetnetwerk Land van Cuijk 2. Subsidie voor verwijdering houtstookinstallatie of de aanschaf van filters

Wat gaan we daarvoor doen?

Schone luchtakkoord

Uitvoeren uitvoeringsprogramma

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<ol style="list-style-type: none"> Het doel is een representatief overzicht van de meetpunten in het Land van Cuijk te behalen. We meten extra op plekken waar "hotspots" zijn, zoals bv. wijken met veel houtstook, industrie of nabij intensieve verkeersstromen. Starten in 2024, duur 3 jaren en jaarlijks evalueren hoeveel gebruik gemaakt wordt van de subsidie. Aanpassen indien nodig. Voldoende over communiceren in social media en lokale kranten. 	<ol style="list-style-type: none"> Het doel is het behalen van een representatief overzicht van de meetpunten in het Land van Cuijk. We meten extra op plekken waar "hotspots" zijn, zoals bv. wijken met veel houtstook, industrie of nabij intensieve verkeersstromen. Starten in 2024, gedurende 3 jaren en jaarlijks evalueren hoeveel gebruik gemaakt wordt van de subsidie. Aanpassen indien nodig. Voldoende over communiceren in social media en lokale kranten. Omdat filters onvoldoende resultaat opleveren, wordt de subsidieregeling alleen van kracht voor het verwijderen van de houtstookinstallatie.
Tijd	<ol style="list-style-type: none"> 2024 t/m 2030 2024 t/m 2026 voor de subsidieregeling. 	<p>In het vierde kwartaal 2024 wordt gestart met het uitrollen van het meetnetwerk.</p> <p>Omdat filters onvoldoende resultaat opleveren, wordt de subsidieregeling alleen van kracht voor het verwijderen van de houtstookinstallatie.</p>

Wat willen we bereiken?

A) Samen werken we naar een klimaatbestendig Land van Cuijk door klimaatadaptief denken en handelen in alle praktische en beleidsmatige keuzes bij de inrichting van Land van Cuijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Klimaatadaptatie

Uitvoeren programma Klimaatbestendig Land van Cuijk en subsidie groene daken en groene schoolpleinen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een jaarverslag. Onderdeel hiervan is de verstrekte subsidies voor de groene daken en groene schoolpleinen.	Dit voorjaar is de subsidie voor groene schoolpleinen en groene daken opengesteld. Dit voorjaar is er nog geen subsidie aanvraag ingediend voor groene schoolpleinen. Er lopen wel gesprekken met schoolbesturen. De subsidie voor aanleg van groene daken is sinds de openstelling 16 keer aangevraagd (totaalbedrag van € 8.850).
Tijd	2024-2027	2024-2027

Wat willen we bereiken?

B) Faciliteren en stimuleren van duurzame en gezonde mobiliteit en bereikbaarheid van dorpen en voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanpassen Stoofbrug Grave

Voor het aanpassen van de Stoofbrug zijn als gevolg van kostenstijgingen extra middelen nodig voor de uitvoering

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De aanpassingen worden volgens bestek uitgevoerd, daarmee voldoet de verbinding na realisatie aan de eisen. Toezicht op uitvoering bewaakt de kwaliteit.	De aanpassingen worden volgens bestek uitgevoerd, daarmee voldoet de verbinding na realisatie aan de eisen. De kwaliteit wordt bewaakt door toezicht op de uitvoering.
Tijd	2024 - 2025 voorbereiding, 2025 - 2026 uitvoering.	Startnotitie/overdrachtsdocument is geschreven. Voorbereiding in 2025, uitvoering in 2025-2026.

Bereikbaarheid dorpen en voorzieningen

- Tussen dorpen en voorzieningen en dorpen onderling, zijn aanpassingen aan de bestaande infrastructuur nodig om de bereikbaarheid te verbeteren. O.a. (snel)doorfietsroutes en veilige en comfortabele fietspaden.
- Ontwikkelen en realiseren van voorzieningen, inclusief nieuwe vormen van deelvervoer en gedeeld vervoer, die de bereikbaarheid en gebruik van openbaar vervoer (OV) en aansluiting op de hoofdlijnen van het OV verbeteren.
- Als gevolg van cumulatie van mobiliteitseffecten van ruimtelijke gebiedsontwikkelingen en -projecten, bovenop de autonome groei, neemt de intensiteit op een aantal toegangswegen zodanig toe dat dit plaatselijk tot congestie leidt. Hiervoor zijn projectoverstijgende (bovenwijkse) oplossingen nodig. B.v. aanpassingen aan verbindingswegen, ontsluitingswegen, rotondes etc.. Dit zijn kostbare aanpassingen die de gemeente niet alleen kan bekostigen. In de kadernota zijn hiervoor eigen middelen gereserveerd. Dat is één van de voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor cofinanciering vanuit de provincie en/of het rijk.
- Voor een optimale inzet van de gereserveerde middelen is een combinatie mogelijk met de inzet van middelen voor de modelshift/fietsagenda

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen.</p> <p>Belanghebbenden hebben op meerdere momenten inbreng kunnen leveren voor het opstellen van de visie. Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsprogramma.</p>	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen van het uitvoeringsplan mobiliteit.</p> <p>Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsplan.</p>
Tijd	<p>In december 2023 stelt de gemeenteraad de mobiliteitsvisie vast, in het eerste of tweede kwartaal stelt de gemeenteraad het uitvoeringsprogramma vast. Daarna wordt het programma gefaseerd uitgevoerd, afhankelijk van de beschikbare middelen, capaciteit en urgentie. De looptijd van de visie is tot 2040.</p>	<p>Het uitvoeringsplan mobiliteit is in het derde kwartaal 2024 vastgesteld (19 september 2024). Uitvoering start in vierde kwartaal 2024.</p>

Meer ruimte voor gezonde en aantrekkelijke leef- en woonomgeving

- Bij het ontwerpen en inrichten van ruimtelijke gebiedsontwikkelingen en projecten (woningbouw, zorg, onderwijs, economie) wordt meer ruimte toebedeeld aan faciliteiten die gezonde mobiliteit en bewegen stimuleren. Langzaam verkeer voor snelverkeer, b.v. fietsstraten => meer ruimte voor groen en spelen.
- Stimuleren en faciliteren van deelvervoer => bijvoorbeeld meer gebruik i.p.v. bezit voor 2e of 3e auto (naast stimuleren fietsgebruik voor 'korte' ritten)

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen.</p> <p>Belanghebbenden hebben op meerdere momenten inbreng kunnen leveren voor het opstellen van de visie. Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsprogramma.</p>	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen van het uitvoeringsplan mobiliteit.</p> <p>Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsplan..</p>
Tijd	<p>In december 2023 stelt de gemeenteraad de mobiliteitsvisie vast, in het eerste of tweede kwartaal stelt de gemeenteraad het uitvoeringsprogramma vast. Daarna wordt het programma gefaseerd uitgevoerd, afhankelijk van de beschikbare middelen, capaciteit en urgentie. De looptijd van de visie is tot 2040.</p>	<p>Het uitvoeringsplan mobiliteit is in het derde kwartaal 2024 vastgesteld. Uitvoering start in het 4e kwartaal 2024.</p>

Modelshift en Fietsagenda

- Stimuleren en faciliteren van actieve mobiliteit, fietsen of lopen
- We haken aan bij regionale en provinciale stimuleringsprogramma's , o.a. Sjees en Smartway-Z. Deze programma's richten zich op stimulering van ander gedrag van bewoners en werknemers in de gemeente, fietsen i.p.v. autorijden. Onderdeel van deze campagnes is de benadering van werkgevers, om gezond woon-werkverkeer te faciliteren en stimuleren.
- Naast kennis en gedragscampagnes zijn er ook aanpassingen en aanvullingen nodig op de faciliteiten voor fietsers. De regionale opgave en ook voor onze gemeente is te investeren in het aanleggen van bredere en toegankelijke (door)fietspaden en het aanpassen het van bestaande fietspaden.
- Hiervoor zijn middelen gereserveerd om in aanmerking te kunnen komen cofinanciering, vanuit regio, provincie of Rijk.
- Voor een optimale inzet van de gereserveerde middelen is een combinatie mogelijk met de inzet van middelen voor de projectoverstijgende voorzieningen/ bereikbaarheid dorpen en voorzieningen

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen.</p> <p>Belanghebbenden hebben op meerdere momenten inbreng kunnen leveren voor het opstellen van de visie. Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsprogramma.</p>	<p>Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd door middel van een rapportage over de uitgevoerde acties en besteding van de middelen van het uitvoeringsplan mobiliteit.</p> <p>Conform de wens van de raad worden belanghebbenden op passende wijze betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten uit het uitvoeringsplan.</p>
Tijd	<p>In december 2023 stelt de gemeenteraad de mobiliteitsvisie vast, in het eerste of tweede kwartaal stelt de gemeenteraad het uitvoeringsprogramma vast. Daarna wordt het programma gefaseerd uitgevoerd, afhankelijk van de</p>	<p>Het uitvoeringsplan mobiliteit is in het derde kwartaal 2024 vastgesteld (19 september</p>

	beschikbare middelen, capaciteit en urgentie. De looptijd van de visie is tot 2040.	2024). Uitvoering start in het vierde kwartaal 2024.
--	---	--

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

8.1 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

Opgave Werken aan een vitaal landelijk gebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Transitie van het landelijk gebied

De transitie van het landelijk gebied is één van de prioritaire opgaven voor de gemeente. In 2023 wordt een visie vitaal landelijk gebied Land van Cuijk opgesteld. De provincie werkt op dit moment de doelen uit het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG) uit in een Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG). Voor de realisatie van doelstelling uit de visie en het richtinggevend beleidskader van rijk en provincie is aanvullend budget nodig. Om richting te kunnen geven aan de gewenste ontwikkelingen in het landelijk gebied is het van belang om te weten waar we nu staan. Hiervoor is al veel data aanwezig, die openbaar en vrij toegankelijk is. Andere data moeten we mogelijk zelf verzamelen. Voor een compleet beeld van de huidige staat van de natuur, de kwaliteit van onze lucht en bodem en het aantal bedrijven, dieren en verwachte ontwikkelingen in de landbouw, is het van belang om al deze data goed te duiden en te analyseren. De expertise hiervoor hebben we op dit moment niet zelf in huis.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Programma's zijn vastgesteld door het college. Een basis dataset (inclusief een voorstel voor onderhoud en beheer).	
Tijd	De programma's zijn halverwege 2024 opgesteld. Dataset eind 2024.	

Wat willen we bereiken?

Transitie Landbouw

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities en uitvoeringskracht van de gemeente bepalen en hier vervolgens invulling aan geven.

Transitie van de landbouw is een van de pijlers van de Opgave "Werken aan een Vitaal Landelijk Gebied".

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
--	----------------	--------------------------------

Kwaliteit	<ol style="list-style-type: none"> Opstellen programma voor de landbouw. Uitvoering geven aan programmadoelen. 	<p>1. In september zijn de concepten van het Perspectief Landbouw en de Visie landelijk Gebied gereed gekomen. Besluitvorming hierover is voorzien in het 1e kwartaal van 2025. Het Uitvoeringsplan landbouw wordt dit najaar opgesteld. De besluitvorming hierover volgt na de besluitvorming over het Perspectief Landbouw en de Visie Landelijk Gebied.</p> <p>2. Na de vaststelling van het Uitvoeringsplan start formeel de uitvoering. Praktisch gezien lopen er nu reeds diverse uitvoeringstraject die aansluiten bij de formeel nog vast te stellen programmadoelen.</p>
Tijd	<ol style="list-style-type: none"> 1e kwartaal 2024 2024 e.v. 	<ol style="list-style-type: none"> 1e / 2e/ kwartaal 2025 2024 e.v.

8.2 Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken?

Eigendommen verduurzamen

Wat gaan we daarvoor doen?

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed bouwkundig

Deze routekaart moet, door te investeren in verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed, leiden tot een verduurzaamde vastgoedportefeuille. We willen dit versneld gaan doen en in 2030 ons eigen vastgoed klaar hebben voor de toekomst. Dit betreft de investeringen op bouwkundig vlak.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	<p>Er wordt gewerkt aan een routekaart, om te komen tot een goede prioritering van te verduurzamen maatschappelijk vastgoed. Deze routekaart wordt vervolgens vertaald in een uitvoeringsplanning.</p>	<p>De routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed is 14 december 2023 vastgesteld, de routekaart bestaat uit een strategisch kader waarin de strategie en de uitgangspunten voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed wordt beschreven. Op basis van de uitgangspunten in de routekaart wordt er jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld, het uitvoeringsplan 2024 is 7 maart 2024 vastgesteld. Voor de gebouwen die opgenomen zijn in het uitvoeringsplan 2024 zijn ondertussen de maatwerkadviezen opgesteld. Om in 2024 een vliegende start te maken is er vanuit inkoop voorgesteld te starten met een pilot waarin drie lokale aannemers ieders een accommodatie verduurzamen, voor deze pilot zijn het Doehuis in</p>

		Cuijk, sporthal de Meercamp in Oeffelt en het Wapen van Wanroij geselecteerd. Voor deze accommodaties zal op basis van de maatwerkadviezen in het laatste kwartaal van 2024 het ontwerp verder worden uitgewerkt zodat er in 2025 gestart kan worden met de uitvoering. In dit laatste kwartaal zal ook de aanbesteding gestart worden voor de overige accommodaties die opgenomen zijn in het uitvoeringsplan 2024 en zal het uitvoeringsplan 2025 ter besluitvorming worden aangereikt.
Tijd	2024-2030	2024-2030

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed installaties

De routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed (wordt later dit jaar aan u gepresenteerd) moet, door extra te investeren in verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed, leiden tot een verduurzaamde vastgoedportefeuille. Dit willen we versneld richting 2030 gaan doen. Dit betreft de investeringen voor verduurzaming in installaties.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Er wordt gewerkt aan een routekaart, om te komen tot een goede prioritering van te verduurzamen maatschappelijk vastgoed. Deze routekaart wordt vervolgens vertaald in een uitvoeringsplanning.	De routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed is 14 december 2023 vastgesteld, de routekaart bestaat uit een strategisch kader waarin de strategie en de uitgangspunten voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed wordt beschreven. Op basis van de uitgangspunten in de routekaart wordt er jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld, het uitvoeringsplan 2024 is 7 maart 2024 vastgesteld. Voor de gebouwen die opgenomen zijn in het uitvoeringsplan 2024 zijn ondertussen de maatwerkadviezen opgesteld. Om in 2024 een vliegende start te maken is er vanuit inkoop voorgesteld te starten met een pilot waarin drie lokale aannemers ieders een accommodatie verduurzamen, voor deze pilot zijn het Doehuis in Cuijk, sporthal de Meercamp in Oeffelt en het Wapen van Wanroij geselecteerd. Voor deze accommodaties zal op basis van de maatwerkadviezen in het laatste kwartaal van 2024 het ontwerp verder worden uitgewerkt zodat er in 2025 gestart kan worden met de uitvoering. In dit laatste kwartaal zal ook de aanbesteding gestart worden voor de overige accommodaties die opgenomen zijn in het uitvoeringsplan 2024 en zal het uitvoeringsplan 2025 ter besluitvorming worden aangereikt.
Tijd	2024-2030	2024-2030

Wat willen we bereiken?

Goed onderhouden van het gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed. Enerzijds om maatschappelijke meerwaarde te creëren (tevreden gebruikers en huurders), anderzijds om kapitaalvernietiging te voorkomen en om duurzaam te kunnen investeren in de toekomst

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheerplan Vastgoed

Om de waarde van het gemeentelijk vastgoed te behouden voor de toekomst en het gebruik te kunnen garanderen/continueren (maatschappelijke meerwaarde) is het van belang het vastgoed goed en duurzaam te onderhouden en te beheren. Zonder goed beheer en onderhoud van ons vastgoed is het bovendien onverantwoord om te investeren in extra duurzaamheidsmaatregelen. Met dit beheerplan wordt de kwaliteit van de gemeentelijke gebouwen bewaakt en worden de kosten die nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed in conditie te houden inzichtelijk gemaakt.

Er dient jaarlijks rekening gehouden te worden met € 1.000.000 aan investeringen (o.a. vervanging van daken). Bij nieuwe noodzakelijke investeringen worden eventuele verduurzamingsmaatregelen altijd meegenomen.

Er dient rekening gehouden te worden met een bedrag van € 3.100.000 in de begroting van 2024 en verder. In de voormalige gemeenten was er niet altijd even voldoende inzicht in de onderhoudsstaat van het vastgoed, vandaar dat er momenteel 'slechts' € 1.900.000 beschikbaar is. Dit is te weinig om het huidige vastgoed goed te kunnen beheren en onderhouden, dit maakt dat er jaarlijks € 1.200.000 extra gereserveerd moet worden.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	De meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's), worden vertaald naar jaarplannen. Met deze jaarplannen wordt inzichtelijk wat er komend jaar bij welke panden moet gebeuren.	Inmiddels zijn diverse MJOP's geactualiseerd en loopt de uitvoering van het onderhoud voor zover mogelijk binnen de planning. De uitvoering past binnen de middelen zoals geraamd in de begroting 2024.
Tijd	De jaarplanning gaat over het jaar 2024.	2024

Wat willen we bereiken?

Vitale woningmarkt en kansen voor iedereen

Wat gaan we daarvoor doen?

Vitale woningmarkt en kansen voor iedereen!

We gaan op basis van de woonvisie (die we opstellen met input van inwoners en overige stakeholders) een goed werkende en adaptieve instrumenten-koffer ontwikkelen met ruimte voor bijzondere woonvormen (waaronder meer-generatiewoningen) en

beleidskaders die kansen biedt om betaalbaarder te kunnen wonen. Overwogen wordt een huisvestingsverordening te introduceren. Deze kan regels stellen voor huur- en koopwoningen in geval van onttrekking, samenvoeging en splitsing van woonruimten en bij omzetting van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimten. Ook gaan we kijken naar instrumenten die de betaalbaarheid van woningen vergroot. Denk aan het stimuleren van fabrieksbouw (prefab), maar ook aan het realiseren van kleinere eenheden die ook voor de starters van morgen beschikbaar en betaalbaar zijn. Verder zetten we in op levensloopbestendigheid en iedere woning die we toevoegen dient in de basis geschikt te zijn voor meerdere generaties. Tot slot willen we sturen op de realisatie van woningen en niet op het hebben van zoveel mogelijk plannen. We willen dus dat (harde) plancapaciteit wordt benut en na verlening van de vergunning er snel wordt aangevangen met de bouw. Als dat niet zo is, willen we als gemeente kunnen ingrijpen.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Realisatie uitvoeringsprogramma woonvisie.	Uitvoeringsplan van de vastgestelde Woon(zorg)visie is in wording.
Tijd	2024 tot en met 2027	De uitvoering is gepland in de periode 2024 - 2027.

10. Overhead

10.1 Overhead

Wat willen we bereiken?

Een oplossing die voldoet aan de huidige eisen en wensen van de gebruikers (intern en extern) voor telefonische dienstverlening. Een oplossing die efficiënt en betrouwbaar functioneert om de gewenste communicatie te vergemakkelijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Telefooncentrale

De huidige telefooncentrale is een voortzetting van één van de bestaande centrales van de voormalige gemeenten. Deze moet contractueel opnieuw worden aanbesteed in 2024. Hierdoor wordt de telefonische dienstverlening verder verbeterd.

	Begroting 2024	Tweede bestuursrapportage 2024
Kwaliteit	Een technische bereikbaarheid van 100%.	Een technische bereikbaarheid van 100%
Tijd	Start aanbesteding 2024, oplevering in 2025.	Het contract voor telefonie loopt op zijn einde. De voorbereidingen voor de aanbesteding zijn reeds gestart. Een externe partij is geselecteerd, die de gemeente ondersteunt met het opstellen van het programma van eisen. In het programma van eisen wordt onder andere aandacht geschonken aan beter faciliteren van de medewerkers met de nieuwe telefoonoplossing en een verbetering van de telefonische bereikbaarheid voor de burgers.

Frictiekosten 2024-2025

Conform de notitie Frictiekosten Land van Cuijk wordt aan de gemeenteraad 3 maal per jaar inzicht verschaft in het verloop van de uitgaven voor frictiekosten, namelijk in de bestuursrapportages en bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2023 bent u geïnformeerd over de verantwoording frictiekosten 2023.

In deze rapportage wordt op basis van de eerste bestuursrapportage 2024 en de reeds bekende ontwikkelingen de begroting frictiekosten 2024-2025 bijgesteld en toegelicht. De post frictiekosten onvoorzien bedraagt na deze mutaties € 395.000 .

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raming 2024-2025	Mutatie 2024	Nieuwe raming 2024-2025
--------------	------------------	--------------	-------------------------

Medezeggenschap	0	0	0
Ontvlechtingskosten GR BSOB	0	0	0
Team en leiderschapsontwikkeling	708	0	708
Griffie	110	0	110
Kernendemocratie	0	0	0
Huisvesting en facilitair	1.092	0	1.092
Harmonisatie gemeentelijke regelgeving	688	116	804
Wachtgeld bestuurders	0	0	0
Krachtenveldanalyse	0	0	0
Inhuur organisatie	2.552	0	2.552
Teamkosten			
HRM en Managementondersteuning	446	143	589
Communicatie	98	103	201
Juridische zaken & Belastingen	793	-150	643
Rechtmatigheid & Advies	45	0	45
ICT	132	0	132
Burgerzaken	11	0	11
Ruimtelijk Domein	325	69	394
Sociaal Domein	15	0	15
Subtotaal	7.015	281	7.296
Onvoorzien	676	-282	395
Totaal = Restant vergoeding Algemene Uitkering	7.691	-1	7.691

Toelichting:

1. Harmonisatie gemeentelijke regelgeving: Naast de reeds vastgestelde verordeningen wordt op deze post nu met name harmonisatie van beleid en de implementatie daarvan geraamd. De taken van kermismeester dienen specifiek beschreven te worden, met name vanwege de specifieke situatie in de gemeente Land van Cuijk met 33 kleine kernen. De kosten worden geraamd op € 64.000. Het project integrale aanpak Zorg en Veiligheid wordt verlengd tot en met 31 december 2024. De benodigde extra middelen bedragen € 53.000.
2. HRM en Managementondersteuning: Op basis van de lopende maatwerkafspraken personele kwesties wordt de raming verhoogd met € 143.000.
3. Communicatie: het communicatietraject over de nieuwe visie op de dienstverlening naar onze klanten wordt geraamd op € 26.000. Tevens zal er een proef worden opgestart met een servicepunt dienstverlening. Dit servicepunt heeft als doel zoekende inwoners de juiste ingang in de organisatie te laten vinden. De kosten van

de proefperiode van 1 jaar bedragen € 48.000. Er vindt een efficiency-scan plaats naar de veranderde rol van het bestuurssecretariaat in de regio/provincie als gevolg van de herindeling. Kosten worden geraamd op € 29.000.

4. Juridische zaken & belastingen: in de eerste bestuursrapportage 2024 is de raming verhoogd met € 750.000 in verband met harmonisatie van de WOZ-processen en optimalisatie van de bestanden. De aanbesteding van deze werkzaamheden is € 150.000 lager uitgevallen dan geraamd.
5. Ruimtelijk Domein: als gevolg van vertraging in het aanbestedingstraject van het gemeentelijk voertuigenpark wordt het shortleasecontract verlengd met acht maanden tot 1 maart 2025. De kosten bedragen € 69.000.

Geconcludeerd kan worden dat de geraamde frictiekosten passen binnen de door het Rijk vastgestelde frictiekostenvergoeding in de Algemene Uitkering.

